

MA 130041

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอง
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

นายอดิศักดิ์ ผุยมาศย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2564

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายอดิศักดิ์ ผุยมาศย์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน ๑ ก.ย. 2564 ปี.....

ชื่อเรื่อง : ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : นายอดิศักดิ์ ผุยมาศย์

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน วิธีการสุ่มใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบเพศ ใช้สถิติ t-test ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้สถิติ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ พัฒนากนในหมู่บ้านให้การเดินทางสะดวกปลอดภัย เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด จัดให้มีลานกีฬาอเนกประสงค์ ให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย ควรจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่น จัดกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดป่าชุมชนและแหล่งน้ำที่สำคัญ จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอ รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

คำสำคัญ: ความคิดเห็น; การดำเนินงาน; องค์การบริหารส่วนตำบล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : People's Opinion on the Operation of the E-Ngong Subdistrict Administrative Organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province

Author : Mr. Adisak Phuyamat

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Associate Professor Dr.Sanya Kanaphum
Associate Professor Dr.Saovalak Kosonkittumporn

Year : 2021

ABSTRACT

The objectives of this research (1) were to study level of People's opinion level on the operation of the e-ngong Subdistrict administrative organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province, (2) To compare of People's opinion level on the operation of the e-ngong Subdistrict administrative organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province, and (3) to study recommendations about the operations of the E-ngong Subdistrict administrative organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province. The sample consisted of 364 people, sampling technique with Taro Yamane method. The statistics used percentage, mean, frequency, standard deviation (S.D.) and compared personal factor of gender and using statistic T- test and compared factors of age, educational level, Living village using statistic One-way ANOVA

The results of research were as follow (1) the overall of People's opinion level on the operation of the e-ngong Subdistrict administrative organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province was in a high level, (2) to People's opinion level on the operation of the e-ngong Subdistrict administrative organization Chaturaphakphiman District Roi Et Province. classify by age, educational level and Living village were not difference, and (3) The study also suggested : Developing the roads in the village to make the journey easier and safer. To support economic growth Support the establishment of a professional group and develop quality products and coordinate with relevant departments to provide marketing channels Provide a multipurpose sports ground for the public to exercise should organize activities to preserve important local cultural traditions. Organize volunteer activities to clean the forest, community and important

water sources. Providing adequate water for consumption and consumption campaign for the people to participate in the development of the district development plan.

Keywords: Opinion; operation; Sub-District Administrative Organization

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive script, positioned above a horizontal line.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น รวมทั้งคณาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลอีง่อง ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบการสัมภาษณ์การวิจัย ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูล จนทำให้การทำวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ พ่อ-แม่ และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจและสนับสนุนตลอดการศึกษา โดยคุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา-มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
นายอดิศักดิ์ พุยมาศย์
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	19
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	28
2.5 บริบททั่วไป	45
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	68
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	70
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	72
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย	72
4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย	73
4.3 ผลการวิจัย	79
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
5.1 สรุป	93
5.2 อภิปรายผล	97
5.3 ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	111
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	118
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	120
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์	124
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	128
ประวัติการวิจัย	129

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	รายชื่อหมู่บ้านและประชากร	50
3.1	รายชื่อหมู่บ้านและประชากร	67
4.1	จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	73
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน	73
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	76
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	77
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	78
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	79
4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	80
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	81
4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการเมืองและการบริการ	82

ตารางที่	หน้า
4.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ ต่างกัน	83
4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	84
4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	85
4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	86
4.14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้งอ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	88
ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	119
ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	122

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	65
-----	--------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ รูปแบบหนึ่งของการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งรัฐได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้ความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ 2 แห่ง คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550, น. 2) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบหนึ่ง ของหน่วยบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลขณะนั้นที่กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครองจะให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีอิสระในการบริหารภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและร่วมกันแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย โดยได้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามหลักเกณฑ์ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่นที่มีสภาพปัญหาสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่และทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน ถ้าพึ่งเพียงรัฐบาลกลางในฐานะที่ต้องดูแลประชาชนโดยรวมทั่วประเทศย่อมไม่สามารถตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการเรียกร้องของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการมีส่วนร่วมในการปกครองและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมาอย่างยาวนานทำให้รัฐบาลในหลายประเทศ ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจจากส่วนกลางมาสู่การปกครองแบบการกระจายอำนาจมากขึ้น เพื่อให้สิทธิแก่ชุมชนในการตัดสินใจดำเนินการกิจของท้องถิ่นและถือเป็นสถาบันฝึกปฏิบัติการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (โกวิทย์ พวงงาม, 2550, น. 16)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง กล่าวคือ เป็นองค์กรที่รับมอบภารกิจบางอย่างจากรัฐมาดำเนินการจัดทำเองโดยภารกิจที่จัดทำนั้นเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับท้องถิ่น เพราะคนท้องถิ่นจะรู้ปัญหาของท้องถิ่นเองและท้องถิ่นสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐ เนื่องจากเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงน่าจะเข้าใจปัญหาและจัดทำภารกิจเหล่านี้ได้ดีกว่า

ส่วนกลางการจัดทำภารกิจดังกล่าว จึงถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐมอบหมายให้ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการบริหารจัดการภารกิจดังกล่าวตามแนวของตนเอง โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง ทั้งนี้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีขอบเขตเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับรัฐเป็นผู้กำหนดการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย มีปัญหาหลายประการ ได้แก่ ปัญหาด้านพื้นที่และอำนาจหน้าที่ ปัญหาด้านรายได้ ปัญหาประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับแนวโน้มขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในอนาคตจะเป็นองค์กรที่รับผิดชอบการประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดรับผิดชอบในโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างท้องถิ่นต่าง ๆ (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2550, น. 49)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชัดเจน โดยเฉพาะการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจรูปแบบการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักธรรมาภิบาลหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อให้มีกระบวนการที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น การนำหลักธรรมาภิบาลหรือหลักบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นหลักที่ได้รวมวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยใหม่เข้าด้วยกันจึงมีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการบริหารงานของระบบราชการทุกหน่วยงานสำหรับประเทศไทยได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 ระเบียบดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง วันที่ 10 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากประกาศเพื่อประกาศให้องค์กรทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาครัฐให้สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยเร็วระเบียบนี้จะไม่ถูกยกเลิกเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ปรับปรุงระบบกลไกการบริหารจัดการภาครัฐทั้งราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นกลไกการบริหารระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 46 (1), 59 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและบริหารกิจการตามบทบาทอำนาจหน้าที่ โดยใช้กลไกของแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา

และพัฒนา ทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การวางแผนพัฒนา ถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุจุดหมาย โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรรายได้ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550, น. 2)

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยได้มีแผนการพัฒนาในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน โดยให้ความสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่กำกับดูแล ตรวจสอบ ควบคุม การบริหารงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคเอกชน เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดการกระตุ้นตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชนยังเห็นว่าโครงการต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่งดำเนินการยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ ประชาชนยังไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง การพัฒนาส่วนใหญ่มุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สร้างถนน การขุดลอกคลองสาธารณะ ขณะเดียวกันประชาชนมีความต้องการด้านอาชีพ การใช้เวลาหลังการทำการเกษตรในการสร้างงานสร้างอาชีพ การมีศูนย์การศึกษาเด็กเล็กที่มีความทันสมัย มีสถานที่ในการทำมาค้าขาย เช่น ตลาดนัดหมู่บ้าน เป็นต้น (องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง, 2563, น. 14) ผู้วิจัยมีความต้องการทราบข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลที่นำมาปรับปรุงในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและประโยชน์แก่ประชาชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการพิจารณาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารงานดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 พื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จาก 9 หมู่บ้าน จำนวน 4,032 คน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 364 คน โดยการใช้สูตรหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973, p. 727) และสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และหาสัดส่วนตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

1.4.3 ด้านตัวแปร

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

1.4.3.2 ตัวแปรตาม การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ (องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง, 2563, น. 5)

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2) ด้านเศรษฐกิจ
- 3) ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม
- 4) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ
- 7) ด้านการเมืองและการบริหาร

1.4.4 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2564

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนี้อาจเหมือนหรือแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนทำให้มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นนั้น

การดำเนินงาน หมายถึง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (พ.ศ. 2561-2563) ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟส่องสว่าง ภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอมีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดภัย

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอมีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัด เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์

ครบทุกคน มีการจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือผู้ประสบ ภัยและภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อวัสดุ สื่อการเรียน การสอน ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญ ทุกปี จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะโลกร้อนเป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถเก็บขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหาที่เก็บน้ำดื่ม อย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองและการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบ อย่างสม่ำเสมอ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รูปแบบราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีองค์กรหนึ่ง มีพื้นที่และมีอิสระในการปกครองตนเอง โดยประชาชนสามารถเลือกตัวแทนเข้ามากำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกับข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรหนึ่งมีพื้นที่อาณาเขตของตนเองมีประชาชนและมีรายได้ ตามหลักเกณฑ์กำหนดโดยมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วม ในการบริหารและปกครองตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชน หรือการมี ส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจากกรเลือกตั้ง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพัทธรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อแก้ไขในส่วนที่เป็นจุดอ่อนในการบริการต่อประชาชน

1.6.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย สามารถนำเสนอเพื่อเป็นทางเลือกในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพัทธรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ภายใต้การใช้กฎหมายอย่างมีคุณธรรมและประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เกิดความคุ้มค่าและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
4. แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น
5. บริบททั่วไป
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ได้มีผู้ให้ความหมายของความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สุโท เจริญสุข (2525, อ้างถึงใน สุทธิกานต์ ชูทอง, 2551, น. 6) ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกลงด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, น. 3) ให้ความหมายทัศนคติว่า หมายถึง ความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบเป็นส่วนที่พร้อมจะปฏิบัติการเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ระวีวรรณ สอนจันทร์ (2538, น. 18) ได้ให้คำนิยามว่า เป็นการแสดงออกถึงเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ โดยใช้สติปัญญา ประสบการณ์จากการเรียนรู้ การศึกษา ประกอบกับความคิดเห็นนี้อาจเป็นไปได้ในทิศทางใดทิศทางหนึ่งที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2539, น. 174-178) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความ” ที่เป็นคำนำหน้ากริยาหรือคำวิเศษ เพื่อแสดงภาพและให้ความหมายของ “คิดเห็น” ว่าเป็นคำกริยาที่แปลว่าเข้าใจ ดังนั้น “ความคิดเห็น” จึงมีความหมายรวมว่าเป็นการแสดงภาพของความเข้าใจ

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป

2. ทักษะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่า “ความคิดเห็น” มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่า แนวโน้มบุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

เสกสรร วัฒนพงษ์ (2542, น. 8) สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทักษะการวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ โดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริง ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูด หรือการเขียนก็ได้

Good (1959, p. 376) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ ได้แก่

1. ความหมายทั่วไปหมายถึง ความเชื่อ ความเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือทักษะที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่นอนและยังขาดน้ำหนักทางเหตุผลหรือการวิเคราะห์ หรือกล่าวกว้าง ๆ ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้

2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณาหรือข้อวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เชื่อถือได้ความคิดเห็นสาธารณะ หมายถึง การพิจารณาหรือข้อวินิจฉัยรวม ๆ ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือข้อเท็จจริง

Katz (1960, p. 343, อ้างถึงใน ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526, น. 2) ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง ส่วนประกอบสองส่วน คือ ความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบ ความรู้หรือความเชื่อ ซึ่งอธิบายถึง ลักษณะตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ

Kolasa (1969, p. 386) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลในการพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากเหตุการณ์แวดล้อม (Circumstances)

Hurlock (1995, อ้างถึงใน เสกสิทธิ์ สุวรรณโชติ, 2550, น. 8) ได้ให้คำนิยามว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่ได้อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริงขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

Webster (1999, p. 385) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของการตัดสินใจหรือการลงความเห็นเกี่ยวกับบุคคลใดหรือสิ่งใด เป็นการประเมินสถานการณ์หรือประเมินค่าตามความเชื่อหรือความรู้สึก โดยความเชื่อนั้นมีน้ำหนักมากกว่าความประทับใจแต่น้อยกว่าความรู้สึกอันแท้จริง

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อาจเหมือนหรือแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนทำให้มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นนั้น

2.1.2 ประเภทของความคิดเห็น

Reamer (n.d., อ้างถึงใน ดวงอุมา โสภา, 2551, น. 20) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประการ คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งสามารถทราบทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก
2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ไว้ดังนี้

ชัยพงษ์ โชติวารธน์ (2541, น. 15) ได้เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นนอกจากจะเป็นการอบรมของครอบครัว กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องการศึกษาและสื่อมวลชนเหมือนนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นแล้ว วัฒนธรรมประเพณี ยังส่งผลต่อความคิดเห็นด้วยโดยบุคคลได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและประเพณีได้ก็ย่อมปฏิบัติไปตามวัฒนธรรมและประเพณีนั้น ๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมและประเพณีของตนไปในทางที่ดีด้วย

ดวงอุมา โสภา (2551, น. 21) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกัน ไว้ดังนี้

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันโดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น
2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใครหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใดหรือการกระทำค่านึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้น มีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาก็จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมาก

Foster (1952, p. 119) ได้สรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า เกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยความคิดเห็นจะเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นความคุ้นเคย ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ตรง และจากการได้ยินได้ฟังได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือโดยไม่ได้พบเห็นของจริงถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยมที่หากแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน ความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ ก็จะแตกต่างกันไปด้วย

Oskamp (1977, pp. 119-133) ได้เสนอปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดเห็นต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทานเขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มคั้นหวาน เย็น หอมชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายการให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตาม ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

2.1.4 การวัดความคิดเห็น

Morgan and King (1971, p. 516, อ้างถึงใน พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก, 2542, น. 18) ได้เสนอแนะว่า การที่จะให้ใครแสดงความคิดเห็น ควรถามกันต่อหน้า (Face to Face) ดีกว่าที่จะให้เขาต้องมาอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ ซึ่งแสดงว่าทั้งสองคนเห็นการสัมภาษณ์ หรือการสอบถาม จะดีกว่าการตอบแบบสอบถามและถ้าใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนด

Best (1977, p. 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัดสิ่งเร้าและมีผลตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับ สูงต่ำ มากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นโดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์โดยให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความคิดเห็นของคนในเวลานั้นการใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้น ใช้การวัดแบบลิเคิร์ต โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความ จะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าเป็นไปในทางเดียวกัน (เชิงนิยมหรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) หรือข้อความเชิงลบ (Negative)

สรุปความหมายของความคิดเห็นได้ว่าเป็นการพิจารณา ประเมินการ หรือเกิดทัศนคติว่าเป็นจริงหรือเชื่อตามที่ผู้เชี่ยวชาญบอกกล่าว รวมทั้งจากความเข้าใจของตนเองโดยเกิดจากปัจจัยในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย ทางครอบครัว ทางสังคม ทางสื่อต่าง ๆ หรือจากตัวเอง เป็นต้น และผู้วิจัยได้รวบรวมผู้ที่ให้ความหมายของความคิดเห็นจากงานวิจัยต่าง ๆ ประกอบ ดังนี้

นพมาศ ธีรเวคิน (2539, น. 99) อธิบายว่า ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตามแต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้คนส่วนใหญ่มักจะถือวาทะที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งหรือเรียกกันว่า การสำรวจประชามติ (Polling) จึงอาจกล่าวได้ว่า การหยั่งประชามติเป็นเครื่องมือสำคัญทางวิชาการที่ศึกษาและสำรวจการแสดงออกทางความคิดเห็นในปัจจุบัน

สิริพร บุญนันทน์ (2539, น. 7) ได้กล่าวถึง ความคิดเห็นว่า เป็นการแสดงออกทางถ้อยคำ (Verbal Expression) เกี่ยวกับทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมแต่ความคิดเห็นไม่ใช่สิ่งเดียวกับทัศนคติ เพราะในตัวของมันเองไม่จำเป็นต้อง ประกอบด้วย องค์ประกอบทางอารมณ์หรือพฤติกรรม

Webster (1967, p. 385, อ้างถึงใน วาสนา เพิ่มลาภ, 2532, น. 19) ได้สรุปความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น คือ ความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้อันแท้จริง แต่จะตั้งอยู่ที่จิตใจความเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่ว่ามันน่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่ได้คิดไว้

Engle and Snellgrove (1969, p. 593, อ้างถึงใน ดำรง อินชัยวงศ์, 2535, น. 7) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางเจตนาที่ออกมาเป็นคำพูดเป็นการสรุปและลงความเห็นโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่เดิม

Kolasa (1969, p. 386, อ้างถึงใน ดำรง อินชัยวงศ์, 2535, น. 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผล (Evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์แวดล้อม (Circumstances) ต่าง ๆ หรือ “ความคิดเห็น” เป็นการสนองต่อสิ่งเร้าที่ถูกจำกัด

Kolesnik (1970, p. 320, อ้างถึงใน วาสนา เพิ่มลาภ, 2532, น. 9) สรุปคำนิยามของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่า (Evaluation Judgement) หรือทัศนะ (Point of View) เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและความคิดเห็นย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

2.2.1 ความหมายของการดำเนินงาน

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความหมายของการดำเนินงานไว้ ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542, น. 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานเป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย รวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรมต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบทั้งทางความรู้และทัศนคติสามารถประเมินผลได้ง่าย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น. 406) ได้อธิบายว่า การดำเนินงานหมายถึง การให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2545, น. 16) อธิบายว่า การดำเนินงานมีความหมายเช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่แสดงออก โดยอาจจะสังเกตได้หรืออาจอยู่ทั้งภายในและภายนอก

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (พ.ศ. 2561-2563) ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟส่องสว่างภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษ

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเลี้ยงยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วย เอดส์ครบทุกคน มีการจัดเวรยามเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่องมีการช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย และภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญทุกปี จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะโลกร้อนเป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถเก็บขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหาที่เก็บน้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองและการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การดำเนินงาน คือ เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (พ.ศ. 2561-2563) ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟแสงสว่าง ภายในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษ

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ดังนี้ มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีการจัด เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ครบทุกคน มีการจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลอย่างต่อเนื่อง

มีการสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัย และภัยธรรมชาติทุกครั้ง

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้ มีการจัดหาหนังสือพิมพ์ให้ทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง จัดซื้อวัสดุ สื่อการเรียน การสอน ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญทุกปี จัดกิจกรรมเขตชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกปี

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อนเป็นประจำ มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดให้มีรถเก็บขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ จัดหาสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม

6. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านแหล่งน้ำ ดังนี้ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ มีการจัดหาที่เก็บน้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ

7. ด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองและการบริหาร ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน

ประกาศเพ็ญ สุวรรณ (2542, น. 32-33) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน มีดังนี้

1. ลักษณะประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ, อายุ, เชื้อชาติ, สถานะทางเศรษฐกิจ, สังคม, สถานที่อยู่อาศัย และขนาดครอบครัว ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตามลักษณะประชากรอย่างเดียว ยังไม่เป็นเครื่องชี้วัดที่ดีที่จะแสดงถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้ยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้อง คือ ความรู้ ความสามารถ และลักษณะทางจิตวิทยา

2. ลักษณะด้านความสามารถ เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาที่จะเลือกคนเพื่อมาดำเนินงาน ความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เอาชนะสภาพแวดล้อมได้ บุคคลที่รู้สึกว่ามีรู้ความสามารถในงานของเขาสามารถคิดว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้น ความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้ง ได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

3. ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้น และมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทักษะคิด, การรับรู้, ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นของแต่ละงาน ซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์น เห็นว่า คุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงานเพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

4. ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติงานในระดับที่สูง ทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมี ก็คือ ความพยายามในการทำงานซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้น คือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงานเป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงานคนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

5. การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ บุคคลที่มีลักษณะบุคคลตรงกับความจำเป็นของงานและได้รับการจูงใจในระดับสูงอาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน, งบประมาณ, เครื่องมือ, เครื่องใช้ และวัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

สนใจ ลักษณะ (2552) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงาน จำแนกออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ประสิทธิภาพส่วนบุคคล บุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน คือ บุคคลที่ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถใช้กลวิธีหรือเทคนิคในการสร้างผลงานได้มากเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจในการทำงาน เป็นบุคคลที่จะเพิ่มพูนคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้น ดัดแปลงวิธีการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

2. ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง การที่องค์กรสามารถดำเนินการต่าง ๆ ตามภารกิจหน้าที่ขององค์กรโดยใช้ทรัพยากรปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งกำลังคนอย่างคุ้มค่าที่สุด มีการสูญเสีย น้อยที่สุด มีลักษณะของการดำเนินงานไปสู่วัตถุประสงค์ได้ด้วยดี โดยประหยัดทั้งเวลา ทรัพยากร และบุคคล องค์กรระบบการบริหารจัดการที่เอื้อต่อผลผลิตและการบริการได้ตามเป้าหมาย องค์กรมีความสามารถ ใช้ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ วิธีการเทคนิค และเทคโนโลยีอย่างฉลาดทำให้เกิดวิธีการทำงานอย่างเหมาะสม มีความราบรื่นในการดำเนินงาน มีอุปสรรคและความขัดแย้งน้อยที่สุด บุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่ดี มีความสุขความพอใจในการทำงาน

สมัยศ นาวิกการ (2549, อ้างถึงใน กชพร พุทธจักร, 2553) ได้เสนอปัจจัย 7 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กร ดังนี้

1. กลยุทธ์ (Strategy) เกี่ยวกับการกำหนดเป็นภารกิจ การพิจารณาจุดแข็งและจุดอ่อนในองค์กร โอกาส และอุปสรรคภายนอกองค์กรเป็นแผนปฏิบัติการที่อธิบายถึงการจัดสรรทรัพยากร และกิจกรรมให้เหมาะสมช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
2. โครงสร้าง (Structure) โครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสมจะช่วยให้การปฏิบัติงาน
3. ระบบ (System) ระบบขององค์กรจะทำให้บรรลุเป้าหมาย
4. แบบ (Style) แบบของการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร
5. บุคลากร (Staff)
6. ความสามารถ (Skill)
7. ค่านิยมร่วมของคนในองค์กร (Shared value)

นฤมล กิตตะยานนท์ (2527, อ้างถึงใน สมเกียรติ แก้วหอม, 2555) ได้เสนอว่า การปฏิบัติงานของแต่ละคนจะถูกกำหนดโดย 3 ส่วน ดังนี้

1. คุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (Individual attributes) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
    - 1.1 Demographic characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ เชื้อชาติ และเผ่าพันธุ์
    - 1.2 Competence Characteristics เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความชำนาญของบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะได้อาจมาจากการศึกษาอบรม และสั่งสมประสบการณ์
    - 1.3 Psychological Characteristics เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตวิทยา ซึ่งได้แก่ ทัศนคติ ค่านิยม การรับในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลด้วย
  2. ระดับความพยายามในการทำงาน (Work Effort) จะเกิดขึ้นจากการมีแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ความต้องการ แรงผลักดันอารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ความตั้งใจ เพราะว่า คนที่มีแรงจูงใจในการทำงานสูงจะมีความพยายามที่จะอุทิศกำลังกายและกำลังใจให้แก่การทำงานมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจในการทำงานต่ำ
  3. แรงสนับสนุนจากองค์กรหรือหน่วยงาน (Organization Support) ซึ่งได้แก่ ค่าตอบแทน ความยุติธรรม การติดต่อสื่อสาร และวิธีการที่จะมอบหมายงานซึ่งมีผลต่อกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน
- Steers (1991, อ้างถึงใน ฤทัยทิพย์ โพธิ์อ่อน, 2550) กล่าวว่า ความสำเร็จที่สำคัญของการปฏิบัติงานที่ดีของแต่ละบุคคลในองค์กรจะต้องประกอบไปด้วยความสามารถ ลักษณะเฉพาะตัว (Trait) และความสนใจของบุคคล ทั้ง 3 ปัจจัยนี้รวมกันเป็นเครื่องกำหนดสมรรถนะ (Capacity)

ของบุคคลในการทำงานเพื่อองค์กร ดังนั้นถ้าขาดปัจจัยตัวใดตัวหนึ่งไปก็ยากที่จะคาดหวังได้ว่าผลปฏิบัติงานของบุคคลจะอยู่ในระดับสูงไปได้

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมีหลายประการ เช่น คุณลักษณะประชากร, ความสามารถ, จิตวิทยา, ความพยายามในการทำงาน และการสนับสนุนจากองค์กร หากปัจจัยดังกล่าวมีความสมบูรณ์จะทำให้ผลการดำเนินงานบรรลุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.3.1 ความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

บรรจบ เนียมมณี (2553, น. 261) การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน โดยประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. ต้องมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน
3. ต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการกระทำร่วมกันเด่นชัด วัตถุประสงค์นั้น ๆ

ต้องตรงกันในหมู่บุคคลผู้ร่วมกระทำการ

คำว่า การบริหารส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการโดยมีคำศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบายศัพท์อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับคำว่า การจัดการใช้แทนกันได้มีความหมายเหมือนกันซึ่งจะใช้คำสองคำนี้ ปะปนกันตลอดไปตามความเหมาะสมจึงจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลปะเพื่อเอาคนและทรัพยากรมารวมกันแล้วให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ปัจจัยในการบริหารมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ
2. เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงาน หากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย
3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็ย่อมจะเป็นอุปสรรค (สมคิด บางโม, 2546, น. 60) คำว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management)

มีที่มาในเชิงพัฒนาขององค์ความรู้ที่แตกต่างกันแต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดองค์ความรู้ทั้งสองด้านมาผสมผสานและประยุกต์เข้ากับองค์กรสมัยใหม่ สองคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกันและสามารถใช้แทนกันได้เพียงแต่ความนิยมคุ้นเคยหรือความนึกคิดเชิงภาษาที่แตกต่างกันไปบ้างเท่านั้น กล่าวคือ มินัย (Sense) ที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้ (วิชัย รูปชาติ, 2542, น. 25)

มัลลิกา ต้นสอน (2545, น. 10) การบริหาร (Administration) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือนโยบาย การสั่งการ การอำนวยความสะดวก การสนับสนุนและการตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

พิทยา บวรวัฒนา (2556, น. 2) การบริหาร หมายถึง เป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.3.1.1 เกี่ยวกับประเภทขององค์กรและหน่วยงาน

คำว่า “การบริหาร” นิยมใช้ในหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานราชการ ดังจะเห็นได้จากตำแหน่งบริหารหรือนักบริหาร (Administration) มีการบัญญัติศัพท์สาขาวิชาที่ศึกษาด้านนี้ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” (Public Administration) ขณะที่คำว่า การจัดการ มักหมายถึง การบริหารงานในองค์กรภาคเอกชนหรือธุรกิจมากกว่าการบริหารรัฐกิจดังจะพบเสมอว่าตำแหน่งสำคัญในองค์กรเอกชนใช้คำว่า “ผู้จัดการ” (Manager)

2.3.1.2 เกี่ยวกับระดับหรือขอบข่ายความรับผิดชอบของการดำเนินการ

การบริหารบางครั้งเป็นคำที่ผู้ใช้ให้ความหมายถึงการทำหน้าที่ในระดับนโยบาย คือ การตัดสินใจให้แนวทางและรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม ส่วนการจัดการเน้นการดำเนินงานในระดับปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบรองลงมาหรือเป็นหน่วยงานระดับกลางหรือระดับล่าง

ในทางวิชาการทั้งการบริหารและการจัดการไม่ได้มีความหมายแตกต่างกัน คำว่าการจัดการสามารถใช้ได้ในองค์กรภาครัฐและใช้กับการดำเนินงานระดับนโยบายเช่นกัน ทั้งนี้เพราะแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Thought) เน้นการผสมผสานองค์ความรู้ทั้งศาสตร์การบริหาร (Administrative Science) ศาสตร์การจัดการ (Management Science) ตลอดจนพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science) เข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก (วิชัย รูปชาติ, 2542, น. 25)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, น. 35) ได้ให้ความหมายการบริหารจัดการคือ กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การบริหารจัดการองค์การ (Organizing)
3. การชี้นำ (Leading)

4. การควบคุม (Controlling) ซึ่ง

รุจีร์ ภูสาระ และคณะ (2545, น. 48) การบริหารจัดการ หมายถึง เป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารหลายคนจึงมีความคิดตรงกันว่า “การบริหารจัดการเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่แน่นอนในการทำงาน” บางคนเห็นว่าการบริหารจัดการเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะนำผู้อื่นให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ได้และได้กล่าวถึงลักษณะเด่นที่เป็นสากลของการบริหารจัดการไว้ 9 ประเด็น คือ

1. การบริหารจัดการต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
2. การบริหารจัดการต้องอาศัยปัจจัยเป็น องค์ประกอบสำคัญ
3. การบริหารจัดการต้องใช้ทรัพยากรการบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบ

พื้นฐาน

4. การบริหารจัดการต้องมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการทางสังคม
5. การบริหารจัดการ ต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคล

ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

6. การบริหารจัดการต้องอาศัย ความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้การปฏิบัติตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
7. การบริหารจัดการเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
BHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

8. การบริหารจัดการมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
9. การบริหารจัดการไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548, น. 105) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (Service Administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ

1. ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ
2. มีกระบวนการบริหารงาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Wvaluating)
3. มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชน

เข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอนและการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหาร การพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบายแผน แผนงาน โครงการ (Policy, Plan Program, Project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

ถนัด เดชทรัพย์ (2550, น. 19) การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานตามจนสำเร็จตามไปถึงจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

บุญตัน ดอกโหล่ง (2553, น. 1) การบริหาร คือ การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กรหรือประเทศหรือการจัดการ เพื่อผลกำไรของทุกคนในองค์กร ซึ่งมีภารกิจของผู้นำทางการบริหารจัดการ ปีเตอร์ เอฟ ดรอสเกอร์

Drucker (1954) เห็นว่า การบริหารจัดการ คือ องค์กรทางสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดผลผลิตเพื่อทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกระทำกิจกรรมร่วมกันโดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรที่เหมาะสมดำเนินงานในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งของหน่วยงานเพราะต้องบริหารองค์กรให้เกิดผลตามเป้าหมายแต่จะบริหารอย่างไร เมื่อไร โดยใครนั้นเป็นยุทธศาสตร์ของแต่ละคน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิด ทฤษฎีการบริหารที่สำคัญ ๆ ของนักทฤษฎีการบริหารเสนอไว้ดังนี้

ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว (2537, น. 42) ได้กล่าวถึง การบริหารโดยเน้นที่หน้าที่มีลักษณะ เป็นวงจรที่สำคัญ ดังนี้

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการทำงาน
2. การจัดองค์กร หมายถึง การจัดหน่วยงานหรือส่วนงานรวมทั้งการบรรจุคนเข้าทำงาน
3. การสั่งการ หมายถึง การกำหนดวิธีการทำงานรวมถึงการใช้อำนาจที่จะสั่งให้พนักงานปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
4. การควบคุม หมายถึง กลยุทธ์ในการที่จะอำนวยความสะดวกให้มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

จะเห็นได้ว่า แนวคิดของนักคิดทางการบริหารมีลักษณะคล้ายกันเป็นส่วนใหญ่ คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อความสำเร็จของงานแต่วิธีการอาจแตกต่างกันบ้าง ทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ เช่น ทฤษฎีของเทเลอร์ ที่เน้นที่กระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ เวเบอร์ เสนอแนวทางที่เป็นระบบราชการ

และท่านอื่น ๆ ได้เสนอแนวทางที่ให้คำนิยามถึงผู้ปฏิบัติงานไว้ด้วย รวมทั้งแนวคิดด้านการบริหารของนักวิชาการของไทยด้วย

Taylor (1911, pp. 107-109) ท่านผู้เป็นบิดาของการบริหารแบบวิทยาศาสตร์เขาเน้นการบริหารที่เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทำงานเพื่อผลงานไม่ใช่วิธีการแบบเดิม ๆ ที่ทำมา และหน้าที่ของผู้บริหารนั้นจะต้องแสวงหาวิธีการบริหารที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว (The One Best Way) สิ่งที่เทเลอร์ ให้ความสนใจมากที่สุด คือ การศึกษาเรื่อง “ เวลาและการเคลื่อนไหว ” (Time and Motion) หมายความว่า การทำงานแต่ละชิ้นต้องควบคุมเวลาและวางท่าทางการทำงานให้คล่องตัว อย่างไรก็ตาม เทเลอร์เองไม่สนใจความรู้สึกของคนทำงานไม่มีการเสริมกำลังใจ ไม่มีการจูงใจ แต่ควบคุมเป้าหมายและเวลาเสมือนคนเป็นเครื่องจักร

Fayol (1949, pp. 39-40) ท่านผู้นี้เป็นนักอุตสาหกรรมที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากได้ศึกษาหน้าที่ของการบริหารหรือขององค์การบริหารและได้เสนอไว้ว่าหน้าที่ในการบริหารนั้นเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำตามความสามารถ
2. อำนาจหน้าที่สลับหลันกัน
3. มีวินัย
4. มีเอกภาพในการบังคับบัญชา
5. ยึดหลักประโยชน์ส่วนรวม
6. ค่าตอบแทนต้องเป็นธรรม
7. หลักการรวมอำนาจ
8. หลักสายการบังคับบัญชา
9. ยึด ระเบียบ กฎ คำสั่ง
10. ความเสมอภาค
11. เสถียรภาพในการทำงาน
12. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
13. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
14. การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายเดียวกัน

จากนั้น Fayol ยังเน้นเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) เป็นหลักการสำคัญอีกด้วย

Gulick and Urwick (1973, pp. 170-171) ทั้งสองท่านเป็นเจ้าของสำนักบริหารที่เน้นเรื่องระบบและรูปแบบโดยเสนอทฤษฎีการบริหารที่โด่งดังมาก คือ “POSCORB” เป็นทฤษฎีที่ใช้กันมาก เพราะเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน 7 ขั้นตอน ดังนี้

P = Planning หมายถึง การวางแผนการทำงาน

O = Organizing หมายถึง การจัดองค์การหรือการจัดโครงการขององค์การ

S = Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงานโดยจัดคนที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน

D = Directing หมายถึง การอำนวยการให้งานลุล่วงตามแผนงานที่กำหนดไว้

Co = Co – ordinating หมายถึง การประสานงานเพื่อให้การบริหารงานราบรื่นสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจได้รับทราบ

B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาวิธีการในการบริหารงบประมาณและการเงิน

Weber (1968, p. 140) ได้กำหนดแนวทางในการบริหารไว้อย่างชัดเจน 7 ประการ โดยเน้นที่การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและสายการบังคับบัญชาและสาระของการบริหารงานดังนี้

1. มีการกำหนดหน้าที่แน่นอนของแต่ละคน
2. มีการบังคับบัญชาเป็นขั้นตอนลดลั่นกันลงไป
3. มีกฎเกณฑ์วางไว้เป็นแบบแผนปฏิบัติและยึดเป็นธรรมเนียม
4. การปฏิบัติงานยึดหลักความถูกต้องและยุติธรรม โดยไม่ยึดตัวบุคคล
5. ใช้ระบบคุณธรรมในการเลือกคนเข้าสู่องค์การ
6. ยึดหลักประสิทธิภายของงานและส่งเสริมคนทำงานดี
7. องค์การราชการต้องต่อเนื่องและหยุดยั้งไม่ได้

2.2.3 เทคนิควิธีการสำหรับการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเทคนิควิธีการสำหรับการบริหารไว้ ดังนี้

2.2.3.1 การบริหารคุณภาพโดยรวม Total Quality Management-TQM (สังวร รัตน์รักษ์, 2549, น. 1-5) ได้ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพโดยรวมคือแนวทางการบริหารองค์การที่ยึดถือคุณภาพเน้นศูนย์กลางและอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุก ๆ คนในองค์กรโดยมุ่งเป้าหมายไปที่ความสำเร็จระยะยาวขององค์กรจากการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าและเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกทุกคนในองค์กรและต่อสังคมองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) มีดังนี้

1) ความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนการดำเนินการในทุกระดับขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

2) การให้ความสำคัญกับลูกค้าภายใน (ข้าราชการ/เพื่อนร่วมงาน/ส่วนราชการอื่น) และลูกค้าภายนอก (ผู้รับบริการ/ประชาชน) โดยต้องสร้างความพึงพอใจ/ความประทับใจให้ลูกค้า

3) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนทุกระดับ และทุกหน่วยงานในองค์กร เพื่อปรับปรุงงานของตนเอง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

5) มีการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำการบริหารคุณภาพ โดยรวมมาประยุกต์ใช้ได้แก่ จริยธรรม คุณธรรม ความเชื่อถือ การนำองค์กรที่ดี การทำงานเป็นทีมการฝึกอบรม เพื่อยกระดับความรู้และทักษะการให้ความสำคัญและแสดงความชื่นชมในความสำเร็จของพนักงาน และการสื่อสารที่ชัดเจน

2.2.3.2 การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ Result-Based Management; RBM (ช่อ่ม กรไกร, 2548, น. 783-789) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ขององค์กรเป็นหลัก โดยองค์กรจะกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรและปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จมีการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนดโดยวัดผลได้จากกลุ่มตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรประกอบด้วย

1) ผลผลิต คือ งานบริการหรือกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ทำเสร็จสมบูรณ์เพื่อส่งมอบให้ประชาชนผู้ใช้บริการ

2) ผลลัพธ์ คือ ผลที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไขที่เกิดจากผลผลิต

2.2.3.3 การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management (ปราชญ์ กล้าผจญ, 2542, น. 140-141) การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นวิธีการบริหารที่ต้องมีการวางแผนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จโดยมุ่งเน้นปัจจัยในการวางแผนกลยุทธ์ 4 ประการ ดังนี้

1) วิสัยทัศน์ (Vision) คือ การกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตขององค์กร

2) พันธกิจ หรือแนวทางการปฏิบัติการ (Mission) คือ ภารกิจหน้าที่รับผิดชอบที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้

3) เป้าประสงค์ (Goals) คือ เป้าหมายที่มุ่งจะให้เกิดผลสำเร็จขององค์กร

4) จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือ วัตถุประสงค์หรือผลสำเร็จสูงสุดขององค์กร

2.2.3.4 การบริหารราชการแบบบูรณาการ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2549, น. 1-5) คือ การบริหารที่ทุกหน่วยงานทำงานแบบมุ่งเน้นผลงาน (Result) ตามยุทธศาสตร์เป็นหลักโดยทุกหน่วยงานร่วมกันคิดร่วมกันทำงานใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์มุ่งสู่ผลสำเร็จและเป้าหมายร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความประหยัด เสริมสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานเป็นหลัก รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องมาร่วมในการงานภาครัฐในภาพ

เครือข่าย (Network) ทั้งนี้ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การจัดการความยากจน
- 2) การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
- 3) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้
- 4) การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5) การต่างประเทศและดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ
- 6) การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 7) การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม
- 8) การรักษาความมั่นคงของรัฐ

2.2.3.5 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ New Public Management NPM (ซุ่ม กรโกร, 2548, น. 753-760) การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นการบริหารจัดการตามกระบวนการที่คนใหม่ มุ่งนำบริการที่ดีมีคุณภาพสูงสู่ประชาชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข สังคมมีเสถียรภาพโดยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) มีเป้าประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนและคำนึงถึง ความต้องการของประชาชน
- 2) มีภารกิจที่ชัดเจนรัฐทำเฉพาะที่จำเป็นและเน้นการแข่งขันในการบริการ
- 3) บริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มีอิสระและยืดหยุ่นในการจัดการมุ่งเน้น การวัดผลสัมฤทธิ์ผลของงานเป็นสำคัญ
- 4) ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี
- 5) ใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือ และใช้แนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ

- 6) มีระบบสนับสนุนและกลไกในการบริหารจัดการที่ดี

2.2.3.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม Participative Management (ปราชญา กล้าผจญ, 2542, น. 135) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและต่อองค์กรได้อย่างเต็มที่ โดยมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อการตัดสินใจและการควบคุมกำกับดูแลการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

แนวคิดการบริหารจัดการมีวิวัฒนาการมาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นว่าคนในยุคก่อนได้บริหารงานกันโดยการทำหน้าที่ทางการบริหารที่เหมือนในปัจจุบัน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ และการควบคุมมาเป็นพัน ๆ ปี หลักฐานที่ชัดเจน ได้แก่ การก่อสร้างพีระมิด

ในอียิปต์ การก่อสร้างกำแพงเมืองจีนที่ต้องใช้คนจำนวนเป็นแสน ๆ คน การก่อสร้างถาวรวัตถุทั้งสองอย่างทำให้มีคำถามว่าใครเป็นคนวางแผนให้คนงานทำงาน ใครเป็นคนจัดองค์การให้คนเหล่านั้นทำงาน ใครเป็นคนกำกับดูแลให้คนทำงานและสุดท้ายใครเป็นคนควบคุมให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด (เสนาะ ตีเขาวัว, 2546, น. 56)

นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ (2559, น. 38-39) การบริหารทรัพยากรมนุษย์จะต้องทำงานร่วมกับฝ่ายบริหารจากทุก ๆ หน่วยงานส่วนผสมหลักใหญ่ ๆ ที่ทำให้เกิดความผูกพันในองค์การ มีดังนี้

1. องค์การต้องมีนโยบายในการดำเนินงานที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานเลือกที่จะผูกพันกับองค์การ นอกจากนั้นองค์การต้องมีระบบการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ดีหรืออยู่ในระดับเทียบเท่าเพื่อให้อยู่ในระดับที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

2. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาต้องมีความยุติธรรมในการบริหารงาน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความผูกพันกับองค์การ เช่นดังกล่าวที่ว่า “ผู้ปฏิบัติงานเข้าทำงานเพราะองค์การแต่ลาออกเพราะหัวหน้า” ที่มาของสำนวนนี้เกิดจากหลาย ๆ องค์การที่พยายามสรรหาบุคลากรเก่ง ๆ

Follett (1941) ได้เสนอแนวคิดทางการบริหารให้เน้นตัวบุคคลโดยเห็นว่าการประสบความสำเร็จขององค์การขึ้นอยู่กับกลุ่มคนมากกว่าแต่ละบุคคล ผู้บริหารกับพนักงานควรเป็นหุ้นส่วนกันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ผู้บริหารควรใช้ประสบการณ์และความรู้จูงใจให้คนทำงานมากกว่าการใช้อำนาจตามตำแหน่งงาน (เสนาะ ตีเขาวัว, 2546, น. 46)

Chester Barnard (1986) ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่เหมาะสมทศนะทางการบริหารแบบดั้งเดิมกับมนุษย์สัมพันธ์ โดยเห็นว่าองค์การเป็นระบบสังคมซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกคน องค์การ ประกอบด้วย คนที่มีความสัมพันธ์กันในทางสังคม บทบาทของผู้บริหาร คือ ทำหน้าที่ประสานและกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้อุทิศและทุ่มเทให้กับงานความสำเร็จขององค์การมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือของพนักงาน (เสนาะ ตีเขาวัว, 2546, น. 46)

กล่าวโดยสรุป การบริหารงาน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกระทำกิจกรรมร่วมกันโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสมดำเนินงานในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อปกครองการมีส่วนร่วมของประชาชนการตัดสินใจแก้ไขปัญหาเป็นหลักการสำคัญยิ่งในการจัดการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการลดบทบาทเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง อันเป็นรากฐานของการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย

2.4.1 ความหมายการปกครองท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง (2547, น. 7) มีความเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่นมีผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลังและกำหนดนโยบายของตนเอง รวมทั้งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรดังกล่าวในกรณีประเทศไทย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.), เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล, พัทธา และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ลิขิต ธีรเวคิน (2553, น. 386) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำลงมาจากชาติ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายและมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นโดยตนเอง รวมทั้งอำนาจในการเก็บภาษีหรือการใช้แรงงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวนี้อาจมาจากการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้งก็ได้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 44-45) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นการปกครอง ซึ่งการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นหนึ่งหรือหลาย ๆ ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการภายในขอบเขตกิจกรรมที่รัฐบาลมอบหมายให้กระทำได้การปกครองในลักษณะนี้ ถึงแม้จะเป็นอิสระแต่ก็มีได้เป็นอิสระโดยสิ้นเชิงจากอำนาจของรัฐและมีใช่เป็นอิสระในการดำเนินการทุกประเภทในท้องถิ่นได้โดยสิ้นเชิง นอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้การปกครองท้องถิ่นจะเป็นต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นและเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนร่วมดำเนินการไม่ว่าในฐานะผู้ปกครองท้องถิ่นผู้เลือกตัวแทนเข้ามาปกครอง ผู้กำหนดเสนอแนะนโยบาย ผู้ควบคุมหรือผู้เข้าร่วมในรูปแบบอื่น

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2557, น. 22) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ ซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางราชการส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยหรืออีกนัยหนึ่ง

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของราชการส่วนกลาง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอิสระต่างหากจากการปกครองของราชการส่วนกลาง ที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2557, น. 22) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ ซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางราชการส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยหรืออีกนัยหนึ่ง การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของราชการส่วนกลาง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นอิสระต่างหากจากการปกครองของราชการส่วนกลาง ที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง

วุฒิสาร ตันไชย (2557, น. 42) ให้ทัศนะว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากร เป็นของตนเองประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงานแต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรหนึ่งมีพื้นที่อาณาเขตของตนเองมีประชาชน และมีรายได้ตามหลักเกณฑ์กำหนดโดยมีอำนาจและมีอิสระในการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตน รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในชุมชนหรือการมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองโดยผ่านตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้ง

2.4.2 ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

สถาบันดำรงราชานุภาพ และสำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2549, น. 16-17) ได้สรุปความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1. องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติมีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งเป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจในการเมืองในระดับชาติโดยง่าย

3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้แจ้งทางการเมือง (Political Maturity) กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจการบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมืองทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมือง

4. การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิธีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่น มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ชิดและเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดความคึกคักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวข้องกันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

ประธาน สุวรรณมงคล (2547, น. 4-5) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมายการเป็นนิติบุคคล จึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมายสำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อพันธะทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจนหรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถริเริ่มทำกิจการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น อาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น ก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็งจะทำให้การบริหารขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากขึ้นและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาระสำคัญประการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้ หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่น ที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยส่วนรวมต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของตนเองอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแล จากรัฐการปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มิใช่องค์กรที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐ ดังนั้นการกำกับดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นเพื่อให้การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

โกวิท วัฒนกุล และอลงกรณ์ อรรคแสง (2550, น. 27) ได้เสนอว่า ลักษณะสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ต้องมีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นองค์กรในชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน
2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายหรือกฎหมายรับรองสถานะความเป็นท้องถิ่น
3. มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการวินิจฉัยและกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐชุมชนท้องถิ่นจะต้องมี
4. มีการจัดองค์กรเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่นหรือจัดในรูปแบบอื่น
5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยการเลือกตั้งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตาม ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บุชมอรี ยีหมะ (2550, น. 18-19)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ประกอบไปด้วย กลุ่มบุคคล 3 กลุ่มหลัก ที่ทำหน้าที่ตามภารกิจหรือขอบเขตอำนาจของตนที่ถูกระบุไว้ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบัญญัติและแก้ไขกฎหมายของท้องถิ่น นอกจากนั้นยังทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเสนอโดยฝ่ายบริหารก่อนที่ฝ่ายบริหารจะสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป คือ สภาท้องถิ่น ซึ่งสมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง หรือทางอ้อมมีสถานะเป็นข้าราชการการเมืองมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น ไทย อังกฤษ สมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี แตกต่างจากฝรั่งเศสที่สมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 6 ปี แต่หากสมาชิกสภาท้องถิ่น ปฏิบัติงานผิดพลาด บกพร่องต่อหน้าที่ หรือทุจริตประพฤติมิชอบ สร้างความไม่พอใจแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่อาจจะถูกดำเนินการถอดถอนออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระได้

2. ฝ่ายบริหาร คือ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานของท้องถิ่น ในรูปของการกำหนดนโยบายการกำหนดแผนงาน การคิดค้นโครงการการจัดทำงบประมาณ ตลอดจนควบคุมดูแลฝ่ายปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหรือข้าราชการท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่ฝ่ายบริหารคิดค้นและนำเสนอให้กับประชาชนได้รับทราบมาแล้ว โดยเฉพาะหาเสียงเลือกตั้งให้ภารกิจต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคคล หรือผู้บริหาร เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี คณะบุคคล หรือคณะผู้บริหาร เช่น คณะเทศมนตรี ถือเป็นข้าราชการการเมือง เช่นเดียวกับ สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือฝ่ายนิติบัญญัติ และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง โดยอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนหรือเลือกตั้งโดยทางอ้อมขึ้นอยู่กับกฎหมายที่ระบุไว้ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นงานประจำในแต่ละวัน มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา กลุ่มบุคคล ฝ่ายปฏิบัติงาน ถือเป็นข้าราชการประจำของท้องถิ่น มาจากการสอบคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมสอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งเหมือนกับ 2 ฝ่ายแรกที่สำคัญ ก็คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน

ควรเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ หรือแนวคิดที่ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นว่า “คนในท้องถิ่นย่อมเข้าใจท้องถิ่นดีกว่าคนภายนอก”

รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์ (2556, น. 46) ได้กล่าวถึง ลักษณะการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองของชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ หรือประเทศ ชุมชน หรือ (Community) หมายถึง ผู้คนที่อยู่ร่วมกัน ตั้งบ้านเรือนเป็นหลักแหล่ง อยู่ในพื้นที่เดียวกันใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยทั่วไปสมาชิกของชุมชน มักมีความเกี่ยวพันกันทางใดทางหนึ่ง หรือหลาย ๆ ทาง เช่น มีเชื้อสายเผ่าพันธุ์เดียวกัน พูดภาษาเดียวกัน มีวัฒนธรรม ประเพณีเดียวกัน มีประวัติศาสตร์ร่วมกันหรืออพยพย้ายถิ่นฐานมาด้วยกัน สมาชิกของชุมชนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มักมีความรู้สึกผูกพันเป็นพวกพ้องเดียวกันและมีแบบแผนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกัน

2. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมียุติธรรม (Autonomy) หรืออำนาจอิสระในการปกครองตนเองเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถปกครองตนเองได้อย่างเป็นอิสระตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่นชุมชนท้องถิ่นจำเป็นที่จะต้องมียุติธรรมหรืออำนาจอิสระอย่างเพียงพอในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง ชุมชนท้องถิ่นสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างเป็นอิสระในกิจการที่อยู่ในอำนาจของท้องถิ่น เช่น เมื่อรัฐบาลกระจายอำนาจในการดูแลรักษาความสะอาดให้ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น ก็จะมีอำนาจอิสระที่จะดำเนินการดูแลรักษาความสะอาดด้วยวิธีการที่ท้องถิ่นเห็นว่าเหมาะสม ท้องถิ่นจะจ้างพนักงานกี่คน จะซื้อรถเก็บขยะคันเล็กหรือคันใหญ่ จะทำสีถังขยะเป็นสีอะไร ก็แล้วแต่ชุมชนท้องถิ่นนั้น จะเห็นสมควรไม่จำเป็นจะต้องขอความเห็นชอบขออนุญาตหรือขออนุมัติจากรัฐบาลหรือตัวแทนของรัฐบาล

3. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมียุติธรรมตามกฎหมาย (Legal Rights) ในการปกครองตนเอง สิทธิของชุมชนท้องถิ่นจะต้องได้รับการยอมรับอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รัฐบาลจะต้องรับรองสิทธิของท้องถิ่น โดยกฎหมายตลอดจนคุ้มครองสิทธิอันถูกต้องชอบธรรมของท้องถิ่น โดยทั่วไปการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง จะต้องกระทำโดยตราเป็นกฎหมายระดับชาติหรือระดับรัฐ ซึ่งบัญญัติเงื่อนไขหลักเกณฑ์ว่าชุมชนท้องถิ่นลักษณะใด จึงจะได้รับการกระจายอำนาจและสามารถจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่าง เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล ได้กำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของชุมชนท้องถิ่นที่จะสามารถจัดตั้งเทศบาล ก็สามารถขอจัดตั้งเป็นเทศบาลตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดในที่สุด เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล ชุมชนเทศบาลซึ่งเป็นองค์กรชุมชนนั้น ก็จะมีสิทธิอำนาจอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติเทศบาล นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิตามกฎหมายในการใช้อำนาจดำเนินกิจการของท้องถิ่นตามที่กฎหมายได้รับรองไว้ ทั้งนี้แล้วแต่ว่ากฎหมายจะบัญญัติไว้อย่างไรซึ่งโดยปกติกฎหมายมักจะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่สำคัญซึ่งผลต่อการปฏิบัติงานของท้องถิ่น ได้แก่

3.1 อำนาจในการบัญญัติกฎหมายของท้องถิ่นในการปฏิบัติงานของท้องถิ่น จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ใช้บังคับในเขตท้องถิ่นนั้นเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาและตอบสนอง ความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังจะเห็นได้จากการที่กรุงเทพมหานคร กำหนดโทษปรับ 2,000 บาท สำหรับการทิ้งขยะลงพื้นเพื่อรักษาความสะอาดในพื้นที่

3.2 อำนาจในการกำหนดงบประมาณของท้องถิ่น โดยปกติการกำหนดงบประมาณ จะจัดทำในรูปแบบของกฎหมาย เช่น ในระดับชาติจะจัดทำเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีในระดับท้องถิ่นก็เช่นเดียวกัน จัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณ เทศบัญญัติงบประมาณ หรือข้อบังคับงบประมาณแล้วแต่กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้งบประมาณของท้องถิ่น สอดคล้องกับความประสงค์ของประชาชนในท้องถิ่นและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4. ชุมชนท้องถิ่น จะต้องมียุติธรรมที่จำเป็นในการปกครองตนเอง (Necessary Organizations) เมื่อประชาชนในท้องถิ่นได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล ประชาชนจะมีอำนาจ ปกครองตนเอง ทั้งนี้แล้วแต่ว่าจะได้รับการกระจายอำนาจในเรื่องใดบ้าง สมมติว่าชุมชนหนึ่งได้รับการ กระจายอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความสะอาด การสาธารณสุข การจัดการ ศึกษา และการขนส่งมวลชน อำนาจในการตัดสินใจและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นของ ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการยากที่ประชาชนจะเป็นผู้ใช้อำนาจเหล่านี้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงต้องตั้ง องค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ใช้อำนาจ ซึ่งรัฐบาลได้กระจาย ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยทั่วไปมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งองค์กรเพื่อทำหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

4.1 หน้าที่ด้านนิติบัญญัติ ได้แก่ หน้าที่ในการออกกฎหมาย การอนุมัติงบประมาณ และการควบคุมการบริหารท้องถิ่น โดยปกติองค์กรที่ทำหน้าที่นี้ คือ สภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทน ของประชาชนในท้องถิ่นสามารถแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนในท้องถิ่นสะท้อนปัญหา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

4.2 หน้าที่บริหาร ได้แก่ หน้าที่ในการกำหนดแผนและโครงการ จัดทำงบประมาณ และดำเนินกิจการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ที่ทำหน้าที่นี้อาจเป็นผู้บริหารคนเดียว หรือคณะผู้บริหารคนเดียว หรือคณะผู้บริหาร ซึ่งมาจากการ เลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่นหรือมาจากการแต่งตั้งของสภาท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทน ของประชาชน

5. ประชาชนในท้องถิ่น จะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของท้องถิ่น อย่างกว้างขวางตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการปกครองตนเองในท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้น จะทำให้การปกครองท้องถิ่น

เป็นการปกครองของประชาชนในท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อประชาชนในท้องถิ่น อย่างสมบูรณ์ส่งผลให้การบริหารงานของท้องถิ่นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนและอยู่ภายใต้ การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจ ถึงกลไกในการปกครองแบบประชาธิปไตยเห็นความสำคัญของสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองของตนเอง และสนับสนุนให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

2.4.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) ซึ่งได้บัญญัติให้ยกฐานะ เป็นสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยไม่รวมเงินอุดหนุนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล ก็เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถรับรองการกระจายอำนาจ ไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นและพัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลการเปลี่ยนแปลง เกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลที่จะยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลให้ทำเป็นประกาศกระทรวง มหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ จึงมีบทบัญญัติ ที่กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงื่อนไข ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจรวมกับหน่วยการบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกัน ภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลใด มีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้น ให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหาร ส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอ เดียวกันหรือให้รวมพื้นที่เข้ากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอ เดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2.4.3.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งโครงสร้างองค์การออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งประชาชนโดยตรง ในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน เขตเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เขตหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบ แผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับ ของทางราชการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ทำหน้าที่บริหาร กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ และแผนพัฒนาตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจแต่งตั้งผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

1) องค์ประกอบของ อบต. ตามกฎหมาย มีดังนี้

1.1) สภา อบต. เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของ อบต. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบัญญัติ พิจารณาความเห็นชอบกิจการสำคัญของ อบต. โดยใช้อำนาจของที่ประชุมสภา อบต. เป็นหัวหน้าอำนาจหน้าที่ของสภา อบต. มีดังนี้

1.1.1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา อบต. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร กิจการของ อบต.

1.1.2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ของ อบต.

1.1.3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายก อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ สภา อบต. ประกอบด้วย

1.1.3.1) สมาชิกสภา อบต. (จำนวนตามโครงสร้าง อบต.) มีหน้าที่ ดังนี้

1.1.3.2) เข้าร่วมประชุมสภา อบต. อภิปรายแสดงความคิดเห็น ในที่ประชุมสภา อบต. และลงมติในประเด็นต่าง ๆ

1.1.3.3) ปฏิบัติตามหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของสภา อบต.

1.1.3.4) เสนอร่างข้อบัญญัติ อบต.

1.1.3.5) ตั้งกระทู้ถามนายก อบต. หรือรองนายก อบต.

อันเกี่ยวกับในหน้าที่

1.1.3.6) เสนอข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไป นายก อบต.

โดยไม่มีการลงมติด้วยจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

1.1.3.7) ขอเปิดประชุมวิสามัญด้วยจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง

ของจำนวนสมาชิกสภา อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

1.1.3.8) หน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด หรือในฐานะผู้แทน

ประชาชนในหมู่บ้าน และของ อบต. นั้น

1.2) ประธานสภา อบต. 1 คน : เลือกจากสมาชิกสภา อบต. ให้นายอำเภอ แต่งตั้งตามมติของสภา อบต. ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา อบต. หรือมีการยุบสภา อบต. ประธานสภา อบต. มีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1.2.1) ดำเนินกิจการของสภา อบต. ตามที่กฎหมายกำหนด

1.2.2) เป็นประธานของที่ประชุมสภา อบต. เว้นแต่ในขณะที่เข้ากล่าว

อภิปราย สนับสนุน หรือคัดค้านญัตติในที่ประชุมสภา อบต.

1.2.3) บังคับบัญชาการงานในสภา อบต.

1.2.4) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภา อบต.

1.2.5) เป็นผู้แทนสภา อบต. ในกิจการภายนอก

1.2.6) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่

กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

1.3) รองประธานสภา อบต. 1 คน: เลือกจากสมาชิกสภา อบต. ให้นายอำเภอ แต่งตั้งตามมติของสภา อบต. ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา อบต. หรือมีการยุบสภา อบต. เช่นเดียวกับประธานสภา อบต. รองประธานสภา อบต. มีหน้าที่ช่วยประธานสภา อบต. ปฏิบัติการตามหน้าที่ และกระทำการกิจการตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมาย: ในกรณีที่ไม่มีประธานสภา อบต. หรือประธานสภา อบต. ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้รองประธานสภา อบต. ปฏิบัติหน้าที่แทน

1.4) เลขานุการสภา อบต. 1 คน: ซึ่งสภา อบต. เลือกจากปลัด อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. เลขานุการสภา อบต. มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมาย และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ได้กำหนดให้เลขานุการสภา อบต. มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1.4.1) แจ้งนัดประชุมสภา อบต. ตามคำสั่งของประธานสภา อบต.

1.4.2) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการหรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการของ อบต. ต่อที่ประชุมสภา อบต.

1.4.3) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. จัดทำระเบียบวาระการประชุมสภา อบต.

1.4.4) เชิญประธานสภา อบต. ชำครวปฏิบัติหน้าที่

1.4.5) จัดทำรายงานการประชุมสภา อบต.

1.4.6) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภา อบต. แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภา อบต.

1.4.7) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. ในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

1.4.8) ช่วยเหลือประธานสภา อบต. ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภา อบต.

1.4.9) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดว่าในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภา อบต. มอบหมาย การปฏิบัติหน้าที่ของสภา อบต.

1.4.10) การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา อบต. จะเกิดจากการประชุมสภา อบต. และมติของที่ประชุมสภา อบต. ซึ่งในปีหนึ่งจะมีการประชุม ดังนี้

1.4.10.1) สมัยประชุมสามัญสภา อบต.: ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภา อบต. จะกำหนด แต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย ๆ ละไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ โดยต้องมีกำหนดให้มีการประชุมในเดือนกุมภาพันธ์สมัยหนึ่งและในเดือนสิงหาคมสมัยหนึ่ง

1.4.10.2) สมัยประชุมวิสามัญสภา อบต.: นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ อบต. ประธานสภา อบต. นายก อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. มีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก อบต. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่สามารถทำคำขอร้องยื่นต่อนายอำเภอขอให้เปิดประชุมวิสามัญ ถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้ สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

1.5) นายก อบต. คือ หัวหน้าผู้บริหาร อบต. เป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบการบริหารราชการของ อบต. ตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต.

1.5.1) การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายก อบต. มีนายก อบต. 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น: ดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้

1.5.2) ผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของนายก อบต. มีดังนี้

1.5.2.1) รองนายก อบต.: นายก อบต. สามารถแต่งตั้งรองนายก อบต. ซึ่งมีใช้สมาชิกสภา อบต. ได้ไม่เกิน 2 คน

1.5.2.2) เลขานุการนายก อบต.: นายก อบต. สามารถแต่งตั้งเลขานุการนายก อบต. จากผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสภา อบต. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ 1 คน อำนาจหน้าที่ของนายก อบต. ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายก ต้องแถลงนโยบายต่อสภา อบต. โดยไม่มีการลงมติหากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภา อบต. ทุกคน และจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภา อบต. เป็นประจำปีมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 59 แห่งพ.ร.บ. สภาตำบล และ อบต. พ.ศ. 2537 ดังนี้

(1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารงานของ อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

(2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของ อบต.

(3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายก อบต. และเลขานุการ

นายก อบต.

(4) วางระเบียบเพื่อให้งานของ อบต. เป็นไปด้วย

ความเรียบร้อย

(5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ อบต.

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

และกฎหมายอื่น

(7) ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ

ของ อบต. ตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต.

(8) นายก อบต รองนายก อบต. หรือผู้ซึ่งนายก อบต.

มอบหมายมีสิทธิเข้าประชุมสภา อบต. และมีสิทธิเข้าประชุมสภา อบต. และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง

ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน ต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(9) กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภา อบต. หรือสภา อบต. ถูกยุบเพราะไม่สามารถจัดให้มีการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกได้ภายใน 15 วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต. หรือมีการประชุมแต่ไม่สามารถเลือกประธานสภา อบต. ได้หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้ล่าช้าไปจนกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายก อบต. จะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้แต่เมื่อได้เลือกประธานสภา อบต. แล้วให้เรียกประชุมสภา อบต. เพื่อให้นายก อบต. แลกงนโยบายโดยไม่มีการลงมติภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการเลือกตั้งประธานสภา อบต.

(10) กรณีนายก อบต. ปฏิบัติการที่อาจเสียหายแก่ อบต. หรือเสียหายแก่ราชการ และนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอช้าไม่ได้ นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายก อบต. ไว้ตามที่เห็นสมควรได้แล้วรีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 15 วัน เพื่อวินิจฉัยตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว การกระทำของนายก อบต. ที่ฝ่าฝืนคำสั่งนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าว ไม่มีผลผูกพันกับ อบต.

(11) เป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ อบต.

1.6) องค์ประกอบของ อบต. ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1.6.1) สภา อบต.: ฝ่ายนิติบัญญัติ

1.6.2) นายก อบต.: ฝ่ายบริหาร

1.6.3) พนักงานส่วนตำบล: ฝ่ายราชการประจำ

1.6.4) ประชาชนในเขต อบต. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและมีส่วนร่วม

ดำเนินการ

1.6.5) ฝ่ายกำกับดูแล อบต.: นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 5 ฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามกรอบอำนาจหน้าที่อย่างมีสมดุล อบต. จึงจะพัฒนาอย่างยั่งยืนและเข้มแข็ง

1.7) การบริหารงานบุคคลของ อบต.

นายก อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต. ปลัด อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ อบต. รองจากนายกอบต. และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของ อบต. ให้เป็นไปตามนโยบาย หรือตามที่นายก อบต. มอบหมาย

การบริหารงานบุคคลของ อบต. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อออกกฎหมาย ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ไว้ดังนี้

1.7.1) การแต่งตั้งและการให้พนักงานและลูกจ้างของ อบต. พนักงานตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

1.7.2) คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตาม

1.7.2.1) จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องผู้แทนของ อบต. และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติโดยมีจำนวนเท่ากัน

1.7.3) การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษพนักงานและลูกจ้างของ อบต. ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติการบริหารงานของ อบต. มีขั้นตอน ดังนี้ (บัญญัติ พุ่มพันธ์, 2548, น. 11-39)

1.7.3.1) การจัดทำแผนพัฒนา อบต.: แผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี ของ อบต.

1.7.3.2) การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเพิ่มเติม: โดยใช้แผนพัฒนา 3 ปี ของ อบต. เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

1.7.3.3) การจัดเก็บรายได้และภาษีของ อบต. และการจัดหาแหล่งงบประมาณอื่นเพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อบัญญัติงบประมาณและแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี

1.7.3.4) การดำเนินการบริหารโครงการพัฒนา: ได้แก่ การจัดซื้อ/จัดจ้างเอกชน หรือหน่วยงานราชการให้บริหารงานตามโครงการ หรือ อบต. ดำเนินการเอง : การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

1.7.3.5) การตรวจสอบติดตามและประเมินผลโครงการ

1.7.3.6) การรายงานผลการบริหารงานอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม บทบัญญัติของกฎหมาย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

(1) หน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องกระทำ

(1.1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

(1.2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน

และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(1.3) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

- (1.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (1.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (1.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน
- ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (1.7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากร
- ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- (1.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา
- ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (1.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
- โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร
- (2) หน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล อาจพิจารณา
- จัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้
- (2.1) ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2.2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่าง
- โดยวิธีอื่น
- (2.3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (2.4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา
- การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (2.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการ
- สหกรณ์
- (2.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (2.7) บำรุงและส่งเสริม การประกอบอาชีพ
- ของราษฎร
- (2.8) การคุ้มครอง ดูแล รักษาทรัพย์สินอันเป็น
- สาธารณะสมบัติ ของแผ่นดิน
- (2.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ
- บริหารส่วนตำบล
- (2.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (2.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (2.12) การท่องเที่ยว
- (2.13) การผังเมือง

(3) ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญดังนี้ (บัญญัติ พุ่มพันธ์, 2548, น. 11-39)

(3.1) เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชนตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น

(3.2) เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนฐานราก มีความอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนดทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

(3.3) เป็นองค์กรที่มีผู้แทนประชาชนเข้าไปบริหารงานทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิก สภา อบต. และฝ่ายบริหาร คือ นายก อบต. ด้วยการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบทำให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตำบล หมู่บ้านตรงกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชน

(3.4) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่กว้างขวางมากนักทำให้ประชาชนมองเห็นภาพรวมอย่างชัดเจนและมีส่วนร่วมได้ไม่ยาก

(3.5) เป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับต่าง ๆ รวมทั้งในระดับชาติต่อไป

(3.6) เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

(4) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระราชบัญญัติสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) บัญญัติเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังต่อไปนี้

(4.1) ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นพนัน อากรรังนกอีแอ่น ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำตาล อากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติภาษีมูลค่าเพิ่มและค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนด

(4.2) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(4.3) รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ ได้แก่

รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ และรายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

(4.4) เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ได้แก่ กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือ นิติบุคคล การกู้ตามข้อ (4.1) กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

(4.5) การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล
กระทำใน 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลการกระทำขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลโดยองค์การภายในองค์การบริหารส่วนตำบล และการกำกับดูแลโดยองค์การภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลและการกำกับดูแลโดยองค์การภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล การกำกับดูแลภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการกำกับดูแล องค์การบริหารส่วนตำบลโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(4.5.1) การกำกับดูแลก่อนกระทำการ
ใช้มาตรการต่าง ๆ ได้แก่ การอนุญาต การกักเงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องขออนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนการให้ความเห็นชอบ ก่อนนำแผนพัฒนาตำบลไปใช้ ก่อนนำร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไปใช้เป็นข้อบังคับต้องขอความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การกำกับ ดูแลขณะทำการ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

5.2) การกำกับดูแลโดยองค์การภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การอนุมัติ โดยนายอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำสั่งกระทรวงมหาดไทยของร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจัดทำในรูปของแผนงานหรือโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าถูกต้องก็อนุมัติแล้วส่งคืนให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อ และประกาศใช้ เป็นข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป แต่ถ้านายอำเภอเห็นสมควรให้แก้ไขประการใด สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาทบทวนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายนั้น การอนุญาต ได้แก่ การอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการประชุมสมัยวิสามัญออกไปอีก หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกไปอีก

ตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ได้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ การให้ความเห็นชอบเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ของร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างเดิมและเสนอต่อนายอำเภออีกครั้งหนึ่ง ซึ่งนายอำเภอ จะต้องส่งร่างข้อบังคับนั้น ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 15 วัน นับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายนั้น เป็นอัน ตกลงไป ถ้าเห็นชอบนายอำเภอจะเป็นผู้ลงนามอนุมัติ นายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ลงชื่อ และประกาศใช้เป็นข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายต่อไป นอกจากนี้ยังให้นายอำเภอมีอำนาจเรียก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบลรองนายองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจง หรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบ ซึ่งช่วยให้นายอำเภอสามารถใช้มาตรการกำกับดูแลอื่น ๆ เป็นไปโดยถูกต้อง

กล่าวโดยสรุป องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รูปแบบราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีองค์กรหนึ่งมีพื้นที่และมีอิสระในการปกครองตนเอง โดยประชาชนสามารถเลือกตัวแทนเข้ามากำหนด นโยบายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกันกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่

2.5 บริบททั่วไป

2.5.1 ประวัติความเป็นมาของตำบลอีง่อง

ตำบลอีง่อง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2412 ที่ตั้งของตำบลอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอจตุรพักตร พیمان จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการบันทึกและบอกเล่าของนายบุญทัน พันธุ์พานิชย์ อดีตกำนันตำบลอีง่อง (คนที่ 4) เล่าว่าเดิมที่มีราษฎรส่วนหนึ่งได้อพยพมาจากแคว้นสุวรรณภูมิมาตั้งถิ่นฐานทำมาหากินและล่าสัตว์ ที่ป่าดงอุงมุงหรือกูดมุง ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของบ้านข่าใหญ่และต่อมาญาติพี่น้องของผู้นำที่มาจากแคว้น สุวรรณภูมิ คือ ท้าวพรมมหาราชได้มีการอพยพมาเป็นจำนวนมากและได้ตั้งเป็นชุมชนขึ้น เรียกว่า “บ้านป่าบาก” ขึ้นที่ป่าดงศรีเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ติดกับป่าดงอุงมุงขึ้นไปทางทิศตะวันออก กว้างเหนือ ประมาณ 200 เมตร ต่อมาเกิดโรคระบาดขึ้นในหมู่บ้าน ราษฎรเจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมาก ท้าวพรมมหาราชพร้อมด้วยประชาชนจึงได้อพยพแยกย้ายไปตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่จำนวนหลายหมู่บ้าน ซึ่งส่วนมากผู้อพยพได้ติดตามผู้นำ คือ ท้าวพรมมหาราช มาทางทิศใต้ของหมู่บ้านเดิมเรื่อยลงมา

ทางใต้และได้เสาะแสวงหาพื้นที่อุดมสมบูรณ์โดยหาหนองน้ำและขุดเจาะบ่อน้ำไปเรื่อย ๆ จนในที่สุดได้มาขุดบ่อน้ำกลางดงทึบ ซึ่งเป็นบ่อหินมีน้ำซึมไหลออกมาตลอดเวลาพอที่จะใช้เป็นน้ำดื่มน้ำใช้สำหรับราษฎรที่จะมารวมกลุ่มกันตั้งเป็นหมู่บ้านได้ และบ่อน้ำนี้ยังปรากฏอยู่จนปัจจุบันซึ่งชาวบ้านเรียกบ่อน้ำแห่งนี้ว่า “สา่งแซง” อยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านอิงอ่องและทางทิศตะวันตกของหมู่บ้านมีหนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ อยู่กลางป่าทึบมีสัตว์ป่ามากมายหลายชนิดพากันมาดื่มกินน้ำที่หนองน้ำแห่งนี้เป็นประจำ ซึ่งในบรรดาสัตว์ทั้งหลายนี้มีฝูงวัวป่าฝูงหนึ่งมีวัวเพศเมียที่อายุมากเป็นหัวหน้าฝูงเดินนำหน้าฝูงวัวทั้งหลายเดินนำหน้าลงดื่มกินน้ำเป็นประจำ ซึ่งลักษณะของวัวเพศเมียหัวหน้าฝูงมีสภาพที่แก่และอายุมากจนมีเขาโค้งงอองเข้าหากัน จนนานวันเข้าในที่สุดวัวตัวเมียที่เป็นหัวหน้าฝูงได้ตายลงด้วยความชราที่ทาน้ำของหนองน้ำแห่งนั้น ชาวบ้านได้ไปพบซากวัวตัวนั้นซึ่งเขาว่ามีลักษณะโค้งงอองเข้าหากัน ชาวบ้านจึงได้เรียกหนองน้ำแห่งนั้นว่า “หนองอิงอ่อง” ตามลักษณะของวัวหัวหน้าฝูงซึ่งเป็นเพศเมีย ซึ่งในสมัยก่อนเรียกเพศเมียว่า “อี” ส่วนงอนั้นได้มาจากลักษณะเขาของวัวที่โค้งงอองและต่อมาชาวบ้านได้ตั้งชื่อหมู่บ้านตามชื่อของหนองน้ำว่า “บ้านอิงอ่อง”

ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2412-2430 ท้าวพรหมมหาราชซึ่งเป็นผู้นำคนแรกของหมู่บ้าน (เป็นผู้นำที่ชาวบ้านยกให้เป็นผู้นำแต่ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน) ได้พัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน จนมีจำนวนครัวเรือนและประชากรเพิ่มขึ้นและสิ้นสุดยุคของท้าวพรหมมหาราช ซึ่งต่อมาชาวบ้านได้เลือกให้ขุนพัน พันธุ์พานิชย์ เป็นผู้นำคนต่อมาและได้เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกที่บ้านอิงอ่องและปี พ.ศ. 2431 บ้านอิงอ่องและหมู่บ้านใกล้เคียงมีจำนวนประชากรและครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น อำเภोजตุรพักตรพิมาน จึงได้ยกฐานะบ้านอิงอ่องเป็นตำบลอิงอ่อง

ซึ่งมี ขุนพัน พันธุ์พานิชย์ เป็นกำนันคนแรก ซึ่งหมู่บ้านที่อยู่ในเขตปกครองของตำบลอิงอ่อง ขณะนั้น (พ.ศ. 2431) มีจำนวน 14 หมู่บ้าน คือ

1. บ้านอิงอ่อง
2. บ้านค้อ
3. บ้านกุดจอก
4. บ้านสวนมอญ
5. บ้านหนองผง
6. บ้านหนองหนอง
7. บ้านหนองบัว
8. บ้านเหล่าล้อ
9. บ้านอีโคตร
10. บ้านค้ออีโคตร
11. บ้านดงเมืองจอก

12. บ้านสำโรง
13. บ้านดอนแคน
14. บ้านหนองหิน

2.5.2 เขตพื้นที่

- 2.5.2.1 ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลหนองผือ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.5.2.2 ทิศใต้ ติดกับ ตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.5.2.3 ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลศรีโคตร อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.5.2.4 ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลคู่น้อย อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.5.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลอึ่ง่องมีลักษณะเป็นที่ราบสูง ดินมีลักษณะเป็นดินเค็ม ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง พื้นที่ทั้งหมด 18.34 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,463 ไร่ มี 3 ตูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว)

2.5.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อน และแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน 0 จะมีอุณหภูมิระหว่าง 35–39.9 องศาเซลเซียส และอากาศร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ 40 องศาเซลเซียส ขึ้นไป 3 ฤดูฝน 3 เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม–ตุลาคม แต่อาจเกิด “ช่วงฝนทิ้งช่วง” ซึ่งอาจนานประมาณ 1–2 สัปดาห์ หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือนในเดือนกรกฎาคม แต่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง 3 ฤดูหนาว 3 เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว 1–2 สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอนอาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ 15 องศา

2.5.5 ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย

2.5.6 ลักษณะของแหล่งน้ำ

2.5.6.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ

- 1) ห้วย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ห้วยหนองแล้ง ห้วยค้อกุดจอก ห้วยวังจาน
- 2) คลอง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ คลองสายันต์ คลองนาทม
- 3) สระ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สระดงมุง สระหนองม่วง

- 4) หนอง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ หนองผง หนองฮางบ่อ หนองม่วง
- 5) อ่างเก็บน้ำ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำหนองบัว อ่างเก็บน้ำอึ่งอ่อง

2.5.6.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- 1) ฝาย จำนวน 2 แห่ง
- 2) บ่อน้ำตื้น จำนวน 18 แห่ง
- 3) สระ จำนวน 4 แห่ง

2.5.7 พื้นที่ป่าไม้

ป่าไม้มีประมาณ 2,468 ไร่ ของพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่

- 2.5.7.1 ดงบ้านแต่สาธารณประโยชน์ หมู่ 7 พื้นที่ 841 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา
- 2.5.7.2 ดงหนองแต่และดงหนองม่วง หมู่ 9 พื้นที่ 1,140 ไร่
- 2.5.7.3 ดอนปู่ตาบ้านหนองบัว หมู่ 7 พื้นที่ 51 ไร่ 1 งาน 79 ตารางวา
- 2.5.7.4 โคกกกกุงสาธารณประโยชน์ หมู่ 6 พื้นที่ 356 ไร่ 1 งาน 57 ตารางวา
- 2.5.7.5 ดอนเจ้าบ้านสาธารณประโยชน์บ้านอึ่งอ่อง หมู่ 3 พื้นที่ 33 ไร่ 1 งาน 24 ตารางวา
- 2.5.7.6 โคกกกกุงสาธารณประโยชน์ หมู่ 6 พื้นที่ 45 ไร่ 2 งาน 14 ตารางวา
- 2.5.7.7 ตำบลอึ่งอ่องได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณรางวัลชนะเลิศตำบลเขียวขจีดีเด่น ประจำปี

พ.ศ. 2543

2.5.8 ด้านการเมือง/การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 9 หมู่บ้าน แบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

2.5.8.1 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภोजตุรพักตรพิมาน มีหมู่บ้านในเขตปกครองทั้งสิ้น จำนวน 9 หมู่บ้าน โดยได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 มีพื้นที่ทั้งหมด 18.34 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,463 ไร่ ระยะห่างจากตัวจังหวัดร้อยเอ็ดประมาณ 35 กิโลเมตร และระยะห่างจากตัวอำเภोजตุรพักตรพิมาน ประมาณ 9 กิโลเมตร อาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง ดังนี้

- 1) ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองผือและตำบลหัวช้าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลเหล่าหลวง อำเภอกษัตริย์ศึก จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลศรีโคตร อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
- 4) ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลคู่น้อย อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.5.8.2 การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง มีหน่วยเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 9 หน่วย มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้น 18 คน (หมู่บ้านละ 2 คน) มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรง จำนวน 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่ตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน และมีเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน

1) หมู่บ้านในปกครองของตำบลอึ่งอ่องในปัจจุบัน คือ

- 1.1) บ้านกุดจอก หมู่ 1
- 1.2) บ้านค้อ หมู่ 2
- 1.3) บ้านอึ่งอ่อง หมู่ 3
- 1.4) บ้านสวนมอญ หมู่ 4, หมู่ 8
- 1.5) บ้านหนองหนอง หมู่ 5, หมู่ 9
- 1.6) บ้านหนองผง หมู่ 6
- 1.7) บ้านหนองบัว หมู่ 7

2) รายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลอึ่งอ่อง

- 2.1) ชุนพันธ์ พันธุ์พาณิชย์ ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2431-2470
- 2.2) นายโสภณ โคตรเวียง ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2471-2516
- 2.3) นายพิมพ์ พันธุ์พาณิชย์ ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2517-2522
- 2.4) นายบุญทัน พันธุ์พาณิชย์ ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2523-2532
- 2.5) นายจันดา บุญลาด ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2533-2539
- 2.6) นายพิชิต หอมพุง ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2540-2543
- 2.7) นายพรชัย โสรัจจ์ ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2544-2553
- 2.8) นายศักดิ์ศรี คณะเจริญ ดำรงตำแหน่ง พ.ศ. 2553-ปัจจุบัน

ตารางที่ 2.1 รายชื่อหมู่บ้านและประชากร

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
1. บ้านกุดจอก หมู่ 1	455
2. บ้านค้อ หมู่ 2	679
3. บ้านอี้อง หมู่ 3	154
4. บ้านสวนมอญ หมู่ 4	314
5. บ้านสวนมอญ หมู่ 8	406
6. บ้านหนองหนอง หมู่ 5	325
7. บ้านหนองหนอง หมู่ 9	257
8. บ้านหนองผง หมู่ 6	362
9. บ้านหนองบัว หมู่ 7	276
รวม	3,228

2.5.9 สภาพทางสังคม

2.5.9.1 การศึกษา

- 1) โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 แห่ง
- 2) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง
- 3) โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 1 แห่ง
- 4) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (กศน.) จำนวน 1 แห่ง
- 5) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง

2.5.9.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- 1) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา จำนวน 8 แห่ง
- 2) สำนักสงฆ์ จำนวน - แห่ง
- 3) โบสถ์ จำนวน - แห่ง

2.5.9.3 สาธารณสุข

- 1) สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านอี้อง

2.5.9.4 อาชญากรรม

- 1) เนื่องจากเป็นหมู่บ้านในชนบท อยู่แบบเครือญาติ ไม่ปรากฏปัญหาด้านอาชญากรรม

2.5.10 ระบบบริการพื้นฐาน

2.5.10.1 การไฟฟ้า

ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกประชาชน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ แต่มีปัญหาเรื่องการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุม เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลอึ้งอั้งมีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนิน

2.5.10.2 การประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลอึ้งอั้ง มีกิจการประปาอยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 6 แห่ง ครอบคลุม 8 หมู่บ้าน หากปีใดประสบภัยแล้งจะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบสำหรับผลิตประปาให้ประชาชนและน้ำดิบที่นำมาผลิตน้ำประปาจะขุ่นมากทำให้เกิดต้นทุนในการผลิตน้ำสูงมาก

2.5.11 ระบบเศรษฐกิจ

2.5.11.1 อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา รับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ

2.5.11.2 หน่วยธุรกิจในพื้นที่ อบต.

- 1) ปืมน้ำมันชนิดหัวฉีด จำนวน 2 แห่ง
- 2) โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 1 แห่ง
- 3) โรงสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน 20 แห่ง
- 4) ร้านค้าขายของชำ จำนวน 32 แห่ง
- 5) ร้านซ่อมรถทั่วไป จำนวน 3 แห่ง
- 6) ฟาร์มสุกร จำนวน 6 แห่ง
- 7) ฟาร์มโคนม จำนวน 1 แห่ง
- 8) ร้านเสริมสวย,ตัดผม จำนวน 3 แห่ง
- 9) ตู้น้ำมันหยอดเหรียญ/แบงก์ จำนวน 8 แห่ง

2.5.11.3 กลุ่มอาชีพ

- 1) กลุ่มเกษตรกร จำนวน 9 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 1-9)
- 2) กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 9 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 1-9)
- 3) กลุ่มเย็บเสื้อผ้า จำนวน 2 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 1,2)
- 4) กลุ่มทอผ้าไหม จำนวน 4 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 4,8,3,6,7)
- 5) กลุ่มทอผ้าฝ้าย จำนวน 3 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 5,9,7)
- 6) กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ จำนวน 2 กลุ่ม (อยู่ในหมู่ที่ 6,7)

2.5.12 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

2.5.12.1 การนับถือศาสนา

- 1) ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100
- 2) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา จำนวน 8 แห่ง
- 3) สำนักสงฆ์ ไม่มี
- 4) โบสถ์ ไม่มี

2.5.12.2 ประเพณีและงานประจำปี

- 1) ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประมาณเดือนมกราคม
- 2) ประเพณีบุญผะเหวด ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน
- 3) ประเพณีแห่ปูลาดรอบหมู่บ้าน ประมาณเดือนเมษายน
- 4) ประเพณีทำบุญสงฆ์หรือบุญดงมุง ประมาณเดือนพฤษภาคม
- 5) ประเพณีทำบุญกลางบ้าน ประมาณเดือนพฤษภาคม
- 6) ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือนเมษายน
- 7) ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือนตุลาคม พฤศจิกายน
- 8) ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือนกรกฎาคม ตุลาคม

พฤศจิกายน

2.5.12.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

1) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการเลี้ยงไหม และการทอผ้าไหม, วิธีการเย็บผ้าเป็นผ้าห่ม, วิธีการทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในประชาชน และวิธีการทอเสื่อจากต้นกก

- 2) ภาษาถิ่น ส่วนมาก ร้อยละ 98% พูดภาษาอีสาน

2.5.12.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในประชาชน และเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ ผ้าที่ทอจากผ้าฝ้าย, ผ้าไหม, เสื่อที่ทอจากต้นกก, ผ้าห่ม, ปลอกหมอน และเครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่

2.5.13 ทรัพยากรธรรมชาติ

2.5.13.1 น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากห้วย หนอง ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา

2.5.13.2 ป่าไม้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ 2,468 ไร่

2.5.13.3 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก พื้นที่สาธารณะ ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ

และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ ปัญหาคือ เนื่องจากว่าพื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม น้ำใต้ดินก็เค็ม น้ำเพื่อการเกษตรก็ต้องรอฤดูฝน มีแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิสูตร จงชุนนิชย (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือ ต่อการบริหารงานของเทศบาลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ และด้านการบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ประชาชนเห็นด้วยในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ของเทศบาลตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ประมวล เกตรา (2550, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน ต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการชุมชนเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับทุกกลุ่มอายุ

เด่นดวง สุกบุตรดี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ

ด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รองลงมา คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

พรรณธิพา สมศรีตา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

จารุณี พิมพ์จำปา (2551, น. 79-85) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย ระดับความคิดเห็นปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ระดับความคิดเห็นน้อย 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการจัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับระดับการศึกษามัธยมศึกษา หรือเทียบเท่าทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นมากกว่าระดับมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า

เดือนฉาย ผลเรื่อง (2551, น. 86-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลคลองขามเห็นว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคน และสังคม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ในส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยมีความคิดเห็น ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาการศึกษาวัฒนธรรมและนันทนาการ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บุญนำ นิกรเทศ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของเทศบาลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ รองลงมา ด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบำรุงศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ผลการเปรียบเทียบ

การดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ที่มีตำบลที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ควรจัดตั้งยามรักษาความปลอดภัยให้ครบทุกชุมชน ควรจัดให้มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำตามถนนให้ครบทุกสาย ควรเพิ่มการบริการ เก็บขยะในเขตชุมชนไม่ให้มีขยะตกค้าง ควรให้เจ้าหน้าที่ออกพ่นยากำจัดยุงลายให้มากขึ้น ควรจัดให้มีตู้บริการถังดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงไว้บริการทุกชุมชน ควรจัดให้มีการฝึกอบรม ด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง ควรมีการส่งเสริมสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้มีรายได้เสริมในการเลี้ยงชีพ ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม และประเพณีอย่างต่อเนื่อง

ภรท สุฝน (2552, น. 98-99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของประชาชน ที่มีต่อเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ได้ดังนี้ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการให้ประชาชนได้รับการศึกษาอบรม และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัยจำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จำแนกตามชุมชนที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สุกรรณ์ พังตุ้ย (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการบำรุงศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รองลงมา ด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง และด้านการให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีประเภทของกรรมการหมู่บ้านแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อัครวุฒิ หนองเสนา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านเพชร อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านเพชร อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบำรุงศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม อันติงานของท้องถิ่น ด้านการพัฒนาทางบกและทางน้ำ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินสาธารณะและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ด้านการจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านการจัดให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านเพชร อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านเพชร อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

นิตยา เขมะรัง (2553, น. 84-86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านที่แตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และระดับน้อย 1 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริการ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ควรจัดให้มีแสงสว่างทุกหมู่บ้าน ควรก่อสร้างถนนในการเดินทางไปประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างสะดวก

และทั่วถึง ควรจัดให้มีเวที (อบต.) สรรจรพบประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านคนพิการ และส่งเสริมคนพิการด้านอาชีพ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน ควรจัดกิจกรรม ด้านศาสนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อกลุ่มเลาจิตใจ

ยศวดี จันทรเรื่องฤทธิ (2553, น. 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการที่ดี และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัตนชัย อ่อนทรัพย์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ด้านการท่องเที่ยว, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม, ด้านโครงสร้างพื้นฐาน, ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รภัทกร ปานิเสน (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ส่วนใหญ่เห็นว่า เทศบาลมีการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเห็นว่ามี การดำเนินงานอีก 2 ด้าน คือ อยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน เห็นว่าเทศบาลมีการดำเนินงาน โดยรวมและเป็นรายด้าน บางด้านแตกต่างกัน

อาทิตย์ ศรีมงคล (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบของประชาชน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้าน อยู่ในระดับกลาง และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง

ประสงค์ รัตนะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล ตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับดี จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านชุมชนและสังคม และอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการเมือง การบริหาร และพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น และด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เวชพันธ์ พิมป์สินธุ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี, เด็ก, เยาวชน, ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อและมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก รองลงมา คือ ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ที่มี อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ และอาชีพ แตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรดี จิตบรรจง (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อพิจารณาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานในระดับดี 2 ด้าน ในระดับพอใช้ 2 ด้าน และในระดับควรปรับปรุง 2 ด้าน ดังนี้ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ ด้านการพัฒนาโครงสร้าง และด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ อยู่ในระดับการดำเนินงานดี ด้านการพัฒนาคน และสังคม และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนด้านการพัฒนา ด้านการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินงาน

อยู่ในระดับควรปรับปรุง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาคนและสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาโครงสร้าง ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาโครงสร้างและด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ แตกต่างกัน

บุญส่ง สานโรสง (2555, น. 87-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริการ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านคมนาคมและแสงสว่าง ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรปรับปรุง / ซ่อมแซมไฟแสงสว่างภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาตภัยและภัยธรรมชาติอย่างรวดเร็วและทุกครั้ง ควรมีกาสำรวจและจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ให้ทั่วถึง ควรจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลครบคลุมทุกพื้นที่ และอย่างต่อเนื่อง ควรจัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญเป็นประจำ ควรจัดหาที่เก็บน้ำดื่มให้แต่ละหมู่บ้านอย่างเพียงพอ ควรส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

สุนนา ยิ้มซ้อย (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉ่มอำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วน ตำบลวังแฉ่มปี 2558 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉ่ม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตามเขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน และระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ (ปี) การศึกษาสูงสุดอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ย/เดือน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

วิทยา แสหนวีสุข (2558, น. 111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม จำนวน 127 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความโปร่งใส และมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักนิติธรรม 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับอายุ การศึกษาและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและจำแนกรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรประชาสัมพันธ์กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อบัญญัติต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบเป็นระยะ องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้หลักศาสนาในการบริหารงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดซื้อจัดจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็วและควรมีการบริหารงานให้คุ้มค่ากับงบประมาณ

ภมร วงษ์ศรีจันทร์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.80 มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 46.40 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีรายได้/เดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.60 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิผล และด้านหลักการกระจายอำนาจ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และรายได้/เดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุระชา ไชยบิล (2559, น. 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 168 คน โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.85 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม มีดังนี้ ควรมีการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ควรมีการเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยผ่านประชาคมหมู่บ้านและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

ตุ๊กตา มาพล (2560, น. 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล เปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมาย หลักธรรมาภิบาล จำแนกตามสถานะตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย รวมทั้งข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย จำนวน 188 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานะตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดี แก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดระบบและการวางเป้าหมายการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

วิรากร สุริยา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงาน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ประชาชนผู้เป็นตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 349 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .26 ถึง .90 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ร้อยละ, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การแจกแจงความถี่ และการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบโดยวิธี t-test (Independent Samples) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจ หน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ และการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอาชีพ พบว่า

โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย คือ ควรเพิ่มจำนวนจุดที่ตั้งไฟส่องสว่างตามถนนในเขตเทศบาลให้มีจำนวนมากขึ้น ควรเพิ่มการทำมาสะอาดถนน ร่องระบายน้ำ และสวนสาธารณะให้สะอาดอยู่เสมอ ควรจัดให้มีเวรยามคอยรับแจ้งเหตุจากประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง

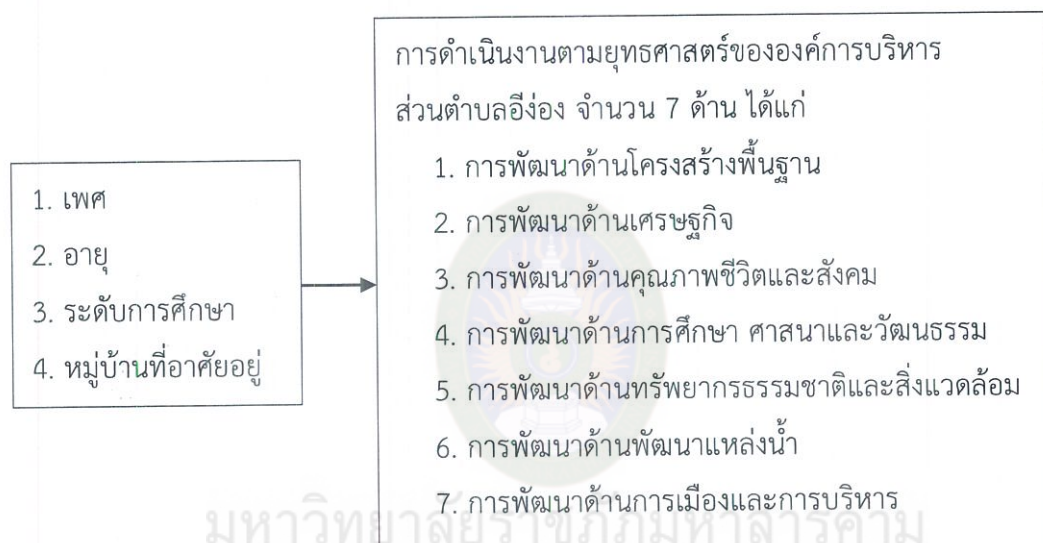
นงศ์คาร พึ่งพร้อม (2561, น. 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 190 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง .32 ถึง .84 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA: F-test) ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันและจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี มีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้อำนาจของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ควรหาแนวทางดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้าง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความประหยัดงบประมาณและคุ้มค่าที่สุดและควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับธรรมาภิบาลให้แก่บุคลากรทุกระดับ

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง (องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง, 2563, น. 23) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาณ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาณ จังหวัดร้อยเอ็ด จาก 9 หมู่บ้าน จำนวน 4,032 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาณ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 364 คน โดยการใช้สูตรหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973, p.727) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3-1)$$

จากสูตร n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกินได้ไม่เกิน .05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{4,032}{1 + 4,032(.05)^2}$$

$$n = 363.89 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม จึงเพิ่มเป็น 364 คน

จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน เนื่องจากขนาดของประชากรแต่ละกลุ่ม มีความแตกต่างกันจึงคำนวณตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และหาสัดส่วนตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ได้ดังตารางที่ 3.1

$$\text{สูตร } n_1 = \frac{nN_1}{N} \quad (3-2)$$

โดย n_1 แทน กลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม

N_1 แทน จำนวนประชากรที่ต้องการ (คำนวณได้ตามสูตรทาร์โย ยามาเน่)

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 รายชื่อหมู่บ้านและประชากร

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป	กลุ่มตัวอย่าง
1. บ้านกุดจอก หมู่ 1	455	51
2. บ้านค้อ หมู่ 2	679	77
3. บ้านอึ่งอ่อง หมู่ 3	154	17
4. บ้านสวนมอญ หมู่ 4	314	35
5. บ้านสวนมอญ หมู่ 8	406	46
6. บ้านหนองหนอง หมู่ 5	325	37
7. บ้านหนองหนอง หมู่ 9	257	29
8. บ้านหนองผง หมู่ 6	362	41
9. บ้านหนองบัว หมู่ 7	276	31
รวม	3,228	364

3.1.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง

3.1.3.1 ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยนำรายชื่อประชากรทั้งหมดจัดทำเป็นฉลากใส่กล่องแล้วหยิบครั้งละหนึ่งรายชื่อ ได้รายชื่อใดจดบันทึกไว้แล้วนำรายชื่อนั้นกลับลงกล่องแล้วหยิบใหม่ หากได้ชื่อเดิมจะใส่กลับลงไปกล่องแล้วจับสลากใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่ากันทำจนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบถ้วน คือ 364 คน จาก 9 หมู่บ้าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัตตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 45) โดยมี 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัตตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

3.2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัย ได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนและทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล วิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.2.2.2 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัตตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

3.2.2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผลประเมินผล โดยการหาค่าความสอดคล้อง (IOC = Index of Item: Objective Congruence) โดยกำหนด ดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 -1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) ร้อยตำรวจเอกหญิงอรุณี อินทรมณี วุฒิการศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งนายอำเภอ ที่ทำการปกครองอำเภอจตุรพักตรพิมาน ตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาการวิจัย

2) อาจารย์ ดร. สุวิมล สมไชย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธรร ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

3) รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยโรสง วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติสำหรับการวิจัย

3.2.2.5 นำข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) นำไปใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .889 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับรายรวมเท่ากับ .262-.787

3.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน และหาค่าอำนาจจำแนก รายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 65)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตัวเองทุกฉบับ

3.3.3 ประสานงานผ่านผู้นำชุมชนเพื่อประสานงานเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องแบบสอบถามที่ได้รับคืนปรากฏว่าสมบูรณ์ถูกต้องทั้งหมด

3.4.2 นำแบบสอบถามลงรหัส (Coding Form)

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 95)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากที่สุดให้ 5 คะแนน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากให้ 4 คะแนน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลางให้ 3 คะแนน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับน้อยให้ 2 คะแนน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 95)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.5.3.1 เปรียบเทียบเพศ ที่แตกต่างกันสถิติที่ใช้ ได้แก่ t-test (Independent Samples)

3.5.3.2 เปรียบเทียบอายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการ LSD. (Least Significant Different)

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การแจกแจงความถี่จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย นำเสนอตามลำดับชั้น ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย
2. ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน (F Distribution)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
Sig	แทน	ค่าความแตกต่าง

4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อี๋อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี๋อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี๋อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี๋อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี๋อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

4.3 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	220	60.4
1.2 หญิง	144	39.6
รวม	364	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 25 ปี	101	27.7
2.2 25-35 ปี	88	24.2
2.3 36-45 ปี	81	22.3
2.4 46-55 ปี	61	16.8

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.5 55 ปีขึ้นไป	33	9.1
รวม	364	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	175	48.1
3.2 ปริญญาตรี	146	40.1
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	43	11.8
รวม	364	100.0
4. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่		
4.1 บ้านกุดจอก หมู่ 1	51	14.0
4.2 บ้านค้อ หมู่ 2	77	21.2
4.3 บ้านอึ่งออง หมู่ 3	17	4.7
4.4 บ้านสวนมอญ หมู่ 4	35	9.6
4.5 บ้านสวนมอญ หมู่ 8	46	12.6
4.6 บ้านหนองหนอง หมู่ 5	37	10.2
4.7 บ้านหนองหนอง หมู่ 9	29	8.0
4.8 บ้านหนองผง หมู่ 6	41	11.3
4.9 บ้านหนองบัว หมู่ 7	31	8.5
รวม	364	100.0

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 364 คน

1. ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 และเพศชาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4
2. ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมา อายุ 25-35 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 อายุ 36-45 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 อายุ 46-55 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และอายุ 55 ปี ขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1
3. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

4. ด้านระดับการศึกษาสามัญ พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านคือ หมู่ 2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมา บ้านกุดจอก หมู่ 1 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14 บ้านสวนมอญ หมู่ 8 จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 บ้านหนองผง หมู่ 6 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 บ้านหนองหนอง หมู่ 5 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 บ้านสวนมอญ หมู่ 4 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 บ้านหนองบัว หมู่ 7 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 บ้านหนองหนอง หมู่ 9 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8 และบ้านอี้อง หมู่ 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
จำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.96	0.77	มาก	4
2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.79	0.98	มาก	6
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	3.75	0.87	มาก	7
4. ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	3.92	0.82	มาก	5
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.14	0.62	มาก	1
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	4.12	0.59	มาก	3
7. ด้านการเมืองและการบริการ	4.13	0.58	มาก	2
โดยรวม	3.97	0.75	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการเมืองและการบริการ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.79$) และด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน อย่างทั่วถึง	3.82	0.72	มาก
2. มีการปรับปรุง / ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.77	มาก
3. มีการปรับปรุง / ซ่อมแซมไฟแสงสว่างภายในหมู่บ้านเป็นอย่างดีสม่ำเสมอ	4.10	0.75	มาก
4. มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง	3.93	0.84	มาก
โดยรวม	3.96	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟแสงสว่างภายในหมู่บ้าน เป็นอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.10$) มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.98$) มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.93$) และมีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.96	มาก
2. มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม	3.75	0.98	มาก
3. มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.72	0.99	มาก
4. มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.97	มาก
โดยรวม	3.79	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.88$) มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืชปลอดสารพิษอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.80$) มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75$) และมีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม

ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	3.71	0.96	มาก
2. มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ	3.80	0.78	มาก
3. มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง	3.74	0.92	มาก
4. มีการจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ครบทุกคน	3.75	0.83	มาก
โดยรวม	3.75	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็กและเยาวชนเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.80$) มีการจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ครบทุกคน ($\bar{X} = 3.75$) มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกลยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และ ($\bar{X} = 3.74$) มีการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ผ่านเพจอย่างต่อเนื่อง	3.83	0.74	มาก
2. จัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ	3.94	0.82	มาก
3. จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญเป็นประจำ	3.96	0.85	มาก
4. จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำ	3.98	0.88	มาก
โดยรวม	3.92	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.98$) จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.96$) จัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.94$) และประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ผ่านเพจอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีกิจกรรมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อน ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน	3.97	0.58	มาก
2. มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.61	มาก
3. มีการจัดหาถังขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ	4.24	0.57	มาก
4. มีการปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม	4.41	0.73	มาก
โดยรวม	4.13	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอีง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.41$) มีการจัดหาถังขยะบริการภายในชุมชนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.24$) มีกิจกรรมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อน ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.97$) และมีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ

ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง	4.17	0.66	มาก
2. มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ	4.13	0.48	มาก
3. มีการจัดหาที่เก็บน้ำดีเพียงพอ	4.07	0.63	มาก
4. มีการซ่อมแซม/ปรับปรุงระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ	4.09	0.58	มาก
โดยรวม	4.12	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัตร์พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการขุดคลองเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.17$) มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.13$) มีการซ่อมแซม/ปรับปรุงระบบประปาภายในหมู่บ้านเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.09$) และมีการจัดหาที่เก็บน้ำดีเพียงพอ ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการเมืองและการบริการ

ด้านการเมืองและการบริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.58	มาก
2. มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา พบประชาชนอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.47	มาก
3. มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ	4.11	0.56	มาก
4. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง	3.95	0.69	มาก
โดยรวม	4.13	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ด้านการเมืองและการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.31$) มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา พบประชาชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.13$) มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.11$) และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.95$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา หมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ ต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.93	0.76	4.00	0.80	-.767	.375
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.73	1.02	3.88	0.91	-1.352	.162
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	3.71	0.88	3.82	0.85	-1.182	.757
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.90	0.80	3.96	0.84	-.673	.738
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.12	0.62	4.15	0.64	-.431	.668
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	4.09	0.63	4.16	0.52	-1.271	.214
7. ด้านการเมืองและการบริหาร	4.10	0.64	4.16	0.49	-.948	.029
รวม	3.94	0.52	4.02	0.53	-1.389	.674

หมายเหตุ.* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอดุสิตศรีพินัน จังหวัดร้อยเอ็ด
จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ่าง อำเภอดุสิตศรีพินัน จังหวัดร้อยเอ็ด	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	.404	4	.101	.168	.955
	ภายในกลุ่ม	216.145	359	.602	-	-
	รวม	216.549	363	-	-	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	1.101	4	.275	.284	.889
	ภายในกลุ่ม	348.279	359	.970	-	-
	รวม	349.380	363	-	-	-
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.992	4	.498	.653	.625
	ภายในกลุ่ม	273.571	359	.762	-	-
	รวม	275.562	363	-	-	-
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.513	4	.378	.565	.688
	ภายในกลุ่ม	240.410	359	.670	-	-
	รวม	241.922	363	-	-	-
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.148	4	.287	.734	.570
	ภายในกลุ่ม	140.398	359	.391	-	-
	รวม	141.545	363	-	-	-
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	ระหว่างกลุ่ม	.157	4	.039	.114	.978
	ภายในกลุ่ม	124.380	359	.346	-	-
	รวม	124.538	363	-	-	-
7. ด้านการเมืองและการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	.047	4	.012	.034	.998
	ภายในกลุ่ม	123.141	359	.343	-	-
	รวม	123.187	363	-	-	-

หมายเหตุ.* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2.251	2	1.125	1.896	.152
	ภายในกลุ่ม	214.298	361	.594	-	-
	รวม	216.549	363	-	-	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	.448	2	.224	.232	.793
	ภายในกลุ่ม	348.931	361	.967	-	-
	รวม	349.380	363	-	-	-
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.188	2	.094	.123	.884
	ภายในกลุ่ม	275.375	361	.763	-	-
	รวม	275.562	363	-	-	-
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.036	2	.518	.776	.461
	ภายในกลุ่ม	240.886	361	.667	-	-
	รวม	241.922	363	-	-	-
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.826	2	.413	1.059	.348
	ภายในกลุ่ม	140.720	361	.390	-	-
	รวม	141.545	363	-	-	-
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	ระหว่างกลุ่ม	1.594	2	.797	2.341	.098
	ภายในกลุ่ม	122.944	361	.341	-	-
	รวม	124.538	363	-	-	-

(ต่อ)

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ้งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
7. ด้านการเมืองและการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	.099	2	.050	.146	.865
	ภายในกลุ่ม	123.088	361	.341	-	-
	รวม	123.187	363	-	-	-

หมายเหตุ.* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ้งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ้งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ้งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2.981	8	.373	.619	.762
	ภายในกลุ่ม	213.568	355	.602	-	-
	รวม	216.549	363	-	-	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	3.727	8	.466	.478	.871
	ภายในกลุ่ม	345.653	355	.974	-	-
	รวม	349.380	363	-	-	-
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	8.730	8	1.091	1.452	.174
	ภายในกลุ่ม	266.832	355	.752	-	-
	รวม	275.562	363	-	-	-

(ต่อ)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอึ่งอ้อ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.307	8	.413	.615	.765
	ภายในกลุ่ม	238.615	355	.672	-	-
	รวม	241.922	363	-	-	-
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.739	8	.342	.876	.537
	ภายในกลุ่ม	138.806	355	.391	-	-
	รวม	141.545	363	-	-	-
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	ระหว่างกลุ่ม	1.977	8	.247	.716	.678
	ภายในกลุ่ม	122.561	355	.345	-	-
	รวม	124.538	363	-	-	-
7. ด้านการเมืองและการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	4.798	8	.600	1.798	.076
	ภายในกลุ่ม	118.390	355	.333	-	-
	รวม	123.187	363	-	-	-

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ้อ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งออง
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งออง
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งออง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
1.1 พัฒนถนนในหมู่บ้านให้การเดินทางสะดวกปลอดภัยเพื่อรองรับการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ	34
1.2 จัดให้มีไฟส่องสว่างเพียงพอในเส้นทางคมนาคมและป้องกันปัญหาอาชญากรรม	26
1.3 พัฒนาระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพ	18
2. ด้านเศรษฐกิจ	
2.1 สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและร่วมกันพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด	12
2.2 พัฒนาตลาดนัดชุมชนให้มีความสะอาด น่าซื้อ น่าเดิน	13
2.3 ส่งเสริมให้ประชาชนทำอาชีพเสริมในเวลาว่างหลังจากการทำไร่ ทำนา	9
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม	
3.1 จัดให้มีลานกีฬาอเนกประสงค์ให้ประชาชนได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง	30
3.2 ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ให้ได้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง	26
3.3 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ ที่สำคัญในชุมชนให้แก่ประชาชนที่สนใจ	14
4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
4.1 อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น บุญบั้งไฟ	30
4.2 สนับสนุนเยาวชนให้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยการจัดกิจกรรมการ แข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด	26
4.3 มอบทุนการศึกษาแก่ผู้ยากไร้และพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐานตามกระทรวง สาธารณสุข	14

(ต่อ)

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่ง่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
5.1 จัดกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดป่าชุมชนและแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น หนอง ลำห้วย	30
5.2 รณรงค์ให้ประชาชนร่วมกันทำความสะอาดชุมชนที่อยู่อาศัยให้มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ	26
5.3 จัดทำทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดการท่วมขัง	14
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ	
6.1 จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอ	32
6.2 ซ่อมแซมบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ ขุดลอกห้วย หนอง เพื่อทำการเกษตร และประยุกต์เป็นสถานที่ท่องเที่ยว	14
6.3 จัดให้มีรถบริการจัดส่งน้ำเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยแล้ง	9
7. ด้านการเมืองและการบริหาร	
7.1 ส่งเสริมการแสดงออกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยโดนรณรงค์ให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล	31
7.2 จัดให้มีช่องทางกรร้องเรียนเรื่องราวร้องทุกข์หรือผู้รับเรื่องร้องทุกข์	17
7.3 ลงพื้นที่สำรวจความต้องการและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนิน โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล	8

จากตารางที่ 4.14 สรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะดังนี้ พัฒนถนนในหมู่บ้านให้การเดินทางสะดวกปลอดภัยเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จัดให้มีไฟส่องสว่างเพียงพอในเส้นทางคมนาคม และป้องกันปัญหาอาชญากรรม พัฒนาระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพ
2. ด้านเศรษฐกิจ มีข้อเสนอแนะดังนี้ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและร่วมกันพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด พัฒนาตลาดนัดชุมชนให้มีความสะอาด น่าซื้อ น่าเดิน ส่งเสริมให้ประชาชนทำอาชีพเสริมในเวลาว่างหลังจากการทำไร่ ทำนา
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม มีข้อเสนอแนะดังนี้ จัดให้มีลานกีฬาอบนกระสงค์ให้ประชาชนได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ให้ได้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ที่สำคัญในชุมชนให้แก่ประชาชนที่สนใจ

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะดังนี้ อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น บุญบั้งไฟ สนับสนุนเยาวชนให้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด มอบทุนการศึกษาแก่ผู้ยากไร้และพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอแนะดังนี้ จัดกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดป่าชุมชนและแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น หนอง ลำห้วย หนองรังคีให้ประชาชนร่วมกันทำความสะอาดชุมชนที่อยู่อาศัยให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ จัดทำทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดการท่วมขัง

6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ มีข้อเสนอแนะดังนี้ จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอซ่อมแซมบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ ขุดลอกห้วย หนอง เพื่อทำการเกษตรและประยุกต์เป็นสถานที่ท่องเที่ยว จัดให้มีรถบริการจัดส่งน้ำเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยแล้ง

7. ด้านการเมืองและการบริหาร มีข้อเสนอแนะดังนี้ ส่งเสริมการแสดงออกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยโดนรงคีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จัดให้มีช่องทางร้องเรียนเรื่องราวร้องทุกข์หรือผู้รับเรื่องร้องทุกข์ ลงพื้นที่สำรวจความต้องการและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การสัมภาษณ์ความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

การศึกษาข้อเสนอแนะความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นผู้ที่มิพบทบาทในการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง และนำเสนอในภาพรวมตามหัวข้อประเด็นสำคัญแต่ละประเด็นเป็นแบบความเรียง ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ถนนควรก่อสร้างให้เรียบมากกว่านี้และการก่อสร้าง การซ่อมแซมถนนควรมีการเร่งรัดให้เร็วขึ้น ควรจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างครบทุกแยก เพื่อช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ควรมีการบริการในการรถเคลื่อนที่เร็วในการซ่อมแซมปัญหาของชาวบ้าน เช่น ปัญหาท่อประปาแตก ปัญหาหลอดไฟบนถนน สาธารณะขาด ขำรุค ด้านการจัดให้มีและบำรุงน้ำประปาให้ประชาชนมีอย่างเพียงพอ ไหลแรงทั่วถึง ทุกครัวเรือน และสะอาด

2. ด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการพัฒนาแหล่งจำหน่ายสินค้าให้กับประชาชน เช่น ตลาดนัดชุมชน ตลาดสินค้าเกษตรชุมชน เป็นต้น มีการพัฒนาให้ความรู้เกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการทำนาเพื่อสร้างรายได้ จัดตั้งกลุ่มอาชีพมีการนำเอาภูมิปัญญาที่มีในชุมชน มาบูรณาการเสริมและพัฒนาให้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์หรือสินค้าวัฒนธรรมในชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องบุคลากรเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือในการหาตลาดให้กับสินค้าชุมชน เพื่อเชื่อมโยงทางการค้า พัฒนาให้กลุ่มอาชีพรู้จักปรับตัวเพื่อเข้าเข้าสู่ระบบออนไลน์ เพื่อการจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความต้องการสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่มีมาตรฐาน มีไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ ควรมีการจัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด ให้แก่เยาวชนมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการให้ทุกหมู่บ้าน มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ตามประเพณี เช่น การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ การจัดงานวันเด็กและเยาวชน เป็นต้น มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือในโครงการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ด้อยโอกาส เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลกลุ่มนี้ มีการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนเรื่องโทษของยาเสพติด การจับกุม การเข้าสู่เรือนจำ เพื่อให้เกิดความกลัวและตระหนักแก่พิษภัยของยาเสพติด

4. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากสารเคมีทางการเกษตร การปลูกพืชระยะสั้น เป็นต้น อนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นและส่งเสริมการแต่งกายโดยใช้ชุดประจำถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและช่วยกระตุ้นยอดขายให้แก่ผู้ประกอบการด้วยจัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับวัดประจำตำบล สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้

ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ประชาชนที่สนใจ พัฒนาศูนย์เด็กเล็กประจำตำบลให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า มีการแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียในชุมชน โดยการสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม มีการจัดหางบประมาณและมีทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยกอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาล และสนับสนุนให้ประชาชนสมัครนโยบายด้านการเกษตรให้พี่น้องในพื้นที่ได้รับทราบ เช่น นโยบายประกันราคาข้าว มัน อ้อย และยางพารา เพื่อให้พี่น้องได้ประโยชน์อย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่า เพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน

6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่า ควรพัฒนาในด้านน้ำเพื่อการอุปโภคเป็นสำคัญให้มีปริมาณเพียงพอ โดยสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลนและเพิ่มประสิทธิภาพแรงดันน้ำให้สูงขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ใช้สอยอย่างเหมาะสม จัดให้มีการพัฒนาขุดลอกคลองส่งน้ำ หนองชุมชน บึง ห้วย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการทำการเกษตร มีการสนับสนุนการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินให้แก่ผู้สนใจ โดยมีการประสานงานที่เสี่ยงจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาให้ความรู้

7. ด้านการเมืองและการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอึ้งอ่อง ให้ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบล ต่อไป สนับสนุนกิจกรรมการแสดงออกด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ของประชาชนและเยาวชน สามารถวิจารณ์การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างตรงไปตรงมา เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารการใช้งบประมาณของ อบต. ในโครงการต่าง ๆ อย่างโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านช่องทางรับความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะและใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัย ได้สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี้อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 364 คน
  - 1.1 ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 และเพศชาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4
  - 1.2 ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมา อายุ 25-35 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 อายุ 36-45 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 อายุ 46-55 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และอายุ 55 ปี ขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1
  - 1.3 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8
  - 1.4 ด้านระดับการศึกษาสามัญ พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านคือ หมู่ 2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมา บ้านกุดจอก หมู่ 1 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14 บ้านสวนมอญ หมู่ 8 จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 บ้านหนองผง หมู่ 6 จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 บ้านหนองหนอง หมู่ 5 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 บ้านสวนมอญ หมู่ 4 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 บ้านหนองบัว หมู่ 7 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 บ้านหนองหนอง หมู่ 9 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8 และบ้านอี้อง หมู่ 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการเมืองและการบริการ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.79$) ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ($\bar{X} = 3.75$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ผลวิจัยพบว่า

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความเห็นต่อการดำเนินงานไม่แตกต่างกันทางสถิติ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1. สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ พัฒนากนในหมู่บ้านให้การเดินทาง สะดวกปลอดภัยเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จัดให้มีไฟส่องสว่างเพียงพอในเส้นทางคมนาคม และป้องกันปัญหาอาชญากรรม พัฒนาระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านเศรษฐกิจ มีข้อเสนอแนะดังนี้ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและร่วมกันพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด พัฒนาลาดนัดชุมชน ให้มีความสะอาด น่าซื้อ น่าเดิน ส่งเสริมให้ประชาชนทำอาชีพเสริมในเวลาว่างหลังจากการทำไร่ ทำนา

1.3 ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ จัดให้มีลานกีฬาอเนกประสงค์ ให้ประชาชน ได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ให้ได้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึง พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ ที่สำคัญในชุมชนให้แก่ประชาชนที่สนใจ

1.4 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะดังนี้ อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น บุญบั้งไฟ สนับสนุนเยาวชนให้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์โดยการจัดกิจกรรม การแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด มอบทุนการศึกษาแก่ผู้ยากไร้และพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน ตามกระทรวงสาธารณสุข

1.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอแนะดังนี้ จัดกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดป่าชุมชนและแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น หนอง ลำห้วย ธารรงค์ให้ประชาชนร่วมกันทำความสะอาด ชุมชนที่อยู่อาศัยให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ จัดทำทางระบายน้ำในชุมชนเพื่อลดการท่วมขัง

1.6 ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ มีข้อเสนอแนะดังนี้ จัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอ ซ่อมแซมบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ ขุดลอกห้วย หนอง เพื่อทำการเกษตรและประยุต์เป็นสถานที่ท่องเที่ยว จัดให้มีรถบริการจัดส่งน้ำเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยแล้ง

1.7 ด้านการเมืองและการบริหาร มีข้อเสนอแนะดังนี้ ส่งเสริมการแสดงออกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จัดให้มีช่องทางร้องเรียนเรื่องราวร้องทุกข์หรือผู้รับเรื่องร้องทุกข์ ลงพื้นที่สำรวจความต้องการและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. วิเคราะห์การสัมภาษณ์ความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

การศึกษาข้อเสนอแนะความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง เป็นผู้ที่มิพบทบทในการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง และนำเสนอในภาพรวมตามหัวข้อประเด็นสำคัญแต่ละประเด็นเป็นแบบความเรียง ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ถนนควรก่อสร้างให้เรียบมากกว่านี้และการก่อสร้าง การซ่อมแซมถนนควรมีการเร่งรัดให้เร็วขึ้น ควรจัดให้มีไฟฟ้าส่องสว่างครบทุกแยก เพื่อช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ควรมีการบริการในการรถเคลื่อนที่เร็วในการซ่อมแซมปัญหาของชาวบ้าน เช่น ปัญหาท่อประปาแตก ปัญหาหลอดไฟถนนสาธารณะขาด ชำรุด ด้านการจัดให้มีและบำรุงน้ำประปาให้ประชาชนมีอย่างเพียงพอ ไหลแรง ทั่วถึงทุกครัวเรือน และสะอาด

2.2 ด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการพัฒนาด้านแหล่งจำหน่ายสินค้าให้กับประชาชน เช่น ตลาดนัดชุมชน ตลาดสินค้าเกษตรชุมชน เป็นต้น มีการพัฒนาให้ความรู้เกษตรกรในการส่งเสริมการปลูกพืชหลังฤดูการทำนาเพื่อสร้างรายได้ จัดตั้งกลุ่มอาชีพมีการนำเอาภูมิปัญญาที่มีในชุมชนมาบูรณาการเสริมและพัฒนาให้เป็นสินค้าเชิงพาณิชย์หรือสินค้าวัฒนธรรมในชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องบุคลากรเข้าไปส่งเสริมช่วยเหลือในการหาตลาดให้กับสินค้าชุมชน เพื่อเชื่อมโยงทางการค้า พัฒนาให้กลุ่มอาชีพรู้จักปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบออนไลน์ เพื่อการจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

2.3 ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความต้องการสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่มีมาตรฐาน มีไฟฟ้าส่องสว่างเพียงพอ ควรมีการจัดแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดให้แก่เยาวชนมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการให้ทุกหมู่บ้าน มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ตามประเพณี เช่น การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ การจัดงานวันเด็กและเยาวชน เป็นต้น มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือในโครงการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ด้อยโอกาส เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลกลุ่มนี้ มีการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนเรื่องโทษของยาเสพติด การจับกุม การเข้าสู่เรือนจำเพื่อให้เกิดความกลัวและตระหนักแก่พิษภัยของยาเสพติด

2.4 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดหาและประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ด้านวิชาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น วิธีการป้องกันตนเองจากสารเคมีทางการเกษตร การปลูกพืชระยะสั้น เป็นต้น อนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่นและส่งเสริมการแต่งกายโดยใช้ชุดประจำถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและช่วยกระตุ้นยอดขายให้แก่ผู้ประกอบการด้วย จัดกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับวัดประจำตำบล สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ประชาชนที่สนใจ พัฒนาศูนย์เด็กเล็กประจำตำบลให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

2.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า มีการแก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียในชุมชน โดยการสร้างท่อระบายน้ำอย่างเหมาะสม มีการจัดหางักขะและมิถขะอย่างเพียงพอเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยจัดหาสถานที่ทิ้งขยะและมีการคัดแยกอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การขุดลอกห้วย หนอง คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ให้พร้อมต่อการทำการเกษตรในแต่ละฤดูกาลและสนับสนุนให้ประชาสัมพันธ์นโยบายด้านการเกษตรให้พี่น้องในพื้นที่ได้รับทราบ เช่น นโยบายประกันราคาข้าว มัน อ้อย และยางพารา เพื่อให้พี่น้องได้ประโยชน์อย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและรณรงค์ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พื้นที่ตอนป่า เพื่อให้เป็นแหล่งเคารพสักการะของคนในชุมชน

2.6 ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่า ควรพัฒนาในด้านน้ำเพื่อการอุปโภคเป็นสำคัญให้มีปริมาณเพียงพอ โดยสร้างแหล่งเก็บน้ำเพิ่มในชุมชนที่ยังขาดแคลนและเพิ่มประสิทธิภาพแรงดันน้ำให้สูงขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ใช้สอยอย่างเหมาะสม จัดให้มีการพัฒนาขุดลอกคลองส่งน้ำ หนองชุมชน บึง ห้วย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ในการทำการเกษตร มีการสนับสนุนการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินให้แก่ผู้ที่สนใจ โดยมีการประสานงานที่เล็งจากหน่วยงานราชการต่างๆ มาให้ความรู้

2.7 ด้านการเมืองและการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอีจิ่ง ให้ประชาชนได้เสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และบรรจุเข้าแผนพัฒนาตำบลต่อไป สนับสนุนกิจกรรมการแสดงออกด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ของประชาชนและเยาวชนสามารถวิจารณ์การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างตรงไป

ตรงมา เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารการใช้งบประมาณของ อบต. ในโครงการต่าง ๆ อย่างโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านทางช่องทางรับความคิดเห็นในระบบออนไลน์ เพื่อรับฟังปัญหาหรือข้อเสนอแนะ และใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่ง่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด อภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่ง่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อึ่ง่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่ง่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีนโยบายในการทำงานเชิงรุกตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นในการจัดทำแผน รวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะโดยตรงด้านการบริหารงานผ่านกล่องรับความคิดเห็นหรือผ่านตัวแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ด้วยทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ เกิดประสิทธิผลตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ วิราภร สุริยา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ และการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง สานไธสง (2555, น. 87-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา หมู่บ้าน ที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผลวิจัยพบว่า

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่งดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับประชาชนทุกเพศทุกวัยได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ และนำข้อเรียกร้อง ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราภร สุริยา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ และการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เด่นดวง สุบุตรดี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีการจัดสรรผลประโยชน์สาธารณะให้แก่ประชาชนทุกช่วงชั้นอายุ ให้ได้รับอย่างทั่วถึง เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาเยาวชนและประชาชน การจัดงานวันเด็ก การจัดกิจกรรมตามประเพณีที่สำคัญ การจัดกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ตลอดจนโครงการเกี่ยวกับพัฒนาด้านอาชีพและสาธารณูปโภคของประชาชนในพื้นที่ให้มีชีวิตดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา แสนทวิสุข (2558, น. 111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาคมหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามระดับอายุ การศึกษา และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและจำแนกรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เวชพันธ์ พิมป์สิน (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธาราม จังหวัดนครพนม ที่มีอายุ และอาชีพ แตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง มีการร่วมกับผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีประชาชนต่างอาชีพต่างระดับการศึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และสามารถได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและสร้างการยอมรับร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นให้แก่พื้นที่หมู่บ้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง สานไธสง (2555, น. 87-90) ได้ศึกษาระดับและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับ นิตยา เขมะรัง (2553, น. 84-86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน

ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ควรเร่งสร้างถนนภายในหมู่บ้าน ระหว่างหมู่บ้าน และเส้นทางคมนาคมทางการเกษตรอย่างทั่วถึงและได้มาตรฐานตามแบบวิศวกรรม เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ถนนสัญจรไปมาอย่างสะดวก รวดเร็ว

5.3.1.2 ควรให้ความสำคัญการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชน มีการจัดแหล่งจำหน่ายในชุมชน เช่น จัดทำตลาดนัดชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสินค้าชุมชนที่มีศักยภาพและอบรมให้ความรู้ในการศึกษาความต้องการของตลาดในปัจจุบันและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการทำการตลาดแบบออนไลน์

5.3.1.3 ควรจัดทำโครงการส่งเสริมด้านสุขภาพของประชาชนโดย ปรับปรุงสนามกีฬาตำบล และจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้แต่ละชุมชนได้ทำกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อให้ประชาชนได้มีสุขภาพที่ดี

5.3.1.4 มีการจัดทำเพจองค์การบริหารส่วนตำบลและมีการอัพเดทข้อมูลข่าวสารทางราชการใหม่ ๆ เช่น ข่าวการแพร่ระบาดและวิธีการดูแลตนเองจากโรค COVID-19 ข่าวนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญ เช่น นโยบายเราชนะ นโยบายประกันราคาข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตของประชาชน

5.3.1.5 ควรจัดโครงการรณรงค์การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกอย่างถูกวิธี โดยเน้นการคัดแยกขยะจากต้นทางในครัวเรือน การนำไปใช้ซ้ำ ตลอดจนการนำขยะไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ เช่น ทำปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษอาหาร เป็นต้น และจัดกิจกรรมจิตอาสา กำหนดวันทำความสะอาดบ้านเรือน ถนนหน้าบ้าน รอบหมู่บ้าน เพื่อสิ่งแวดล้อมที่สะอาดและช่วยลดภาระการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลทางอ้อม

5.3.1.6 ควรมีสถานที่บริการน้ำดื่มให้แก่ประชาชน ชุมชนละ 1 แห่ง และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคน้ำที่สะอาด ปลอดภัย

5.3.1.7 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อีจ็อง ให้ประชาชนได้รับทราบความคืบหน้าอย่างรวดเร็วในรูปแบบออนไลน์ เช่น การดำเนินโครงการสร้างถนน การขุดลอกแหล่งน้ำ แผนงานในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตลอดจนการเปิดเผยงบประมาณอย่างโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชนมีการสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชน ควรมีการจัดตั้งสภาประชาชนขึ้นโดยมีตัวแทนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อเสนอแนะและสะท้อนข้อเท็จจริงในการกำหนดแนวทางพัฒนาตำบล ต่อไป

5.3.2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอิ่งอ่อง อำเภोजตุรพัทธรพิमान จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พึงประสงค์ของประชาชน และนำข้อเสนอเทศเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอิ่งอ่อง เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารและสมาชิก ต่อไป

5.3.2.3 ควรศึกษาการสร้างรับรู้ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลอิ่งอ่อง อำเภोजตุรพัทธรพิमान จังหวัดร้อยเอ็ด และสร้างช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชนในระบบออนไลน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กขพร พุทจักร. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนของนักเรียนพิการและนักเรียนด้อยโอกาส จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักการบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง. (2547). คู่มือมิติใหม่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครอง ส่วนท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- จารุณี พิมพ์จำปา. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคู่ง อำเภอมือ จังหวัดยโสธร (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชอุ่ม กรไกร. (2548). บทสรุปคู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยพงษ์ โชติวรรณ. (2541). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจอู่ท่า อำเภอมือบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงอุมา โสภา. (2551). ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอมือมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดำรง อินชัยวงศ์. (2535). ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เด่นดวง สุปุตรีดี. (2550). ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เดือนฉาย ผลเรือง. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ต่อสกุล เกียรติเจริญ. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ตึกตา มาพล. (2560). *การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถนัด เดชทรัพย์. (2550). *การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยตามหลักธรรมาภิบาล* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2557). "80 ปีแห่งการปฏิวัติสยาม" จาก 100 ปี.ศ. 130 ถึง 80 ปีประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- นงค์คาร พึ่งพร้อม. (2561). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นพมาศ ธีรเวคิน. (2539). *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤมล กิตตะยานนท์. (2527). *เอกสารคำสอนวิชาพฤติกรรมในองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา เขมะรัง. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2559). *หลักบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษ 21*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจบ เนียมมณี. (2553). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2553). *ขอช่วยรัฐประศาสนศาสตร์ยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- บุญนำ นิกรเทศ. (2552). *การดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาดตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542). *การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ การวัดความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประมวล เกตรา. (2550). *ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบล เกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประสงค์ รัตนะ. (2554). *การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล ตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2542). *การปรับปรุงพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก. (2542). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณธิพา สมศรีดา. (2550). *การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2556). *ทฤษฎีองค์การสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภมร วงษ์ศรีจันทร์. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มัลลิกา ต้นสอน. (2545). *การจัดการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- ยศวดี จันทร์เรืองฤทธิ์. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2556). *แนวคิดและหลักการบริหารท้องถิ่น ในเอกสารการสอนชุดวิชาการ บริหารท้องถิ่น หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ระวีง เนตร โพธิ์แก้ว. (2537). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.
- ระวีวรรณ สอนจันทร์. (2538). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพ ของสตรีไทยของนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- รัตนชัย อ่อนทรัพย์. (2553). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำแผนพัฒนา ท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ราชกิจจานุเบกษา. (วันที่ 24 สิงหาคม 2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก: 24.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุจิรั ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- ฤทัยทิพย์ โพธิ์อ่อน. (2550). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท วิริยะซัพพลาย จำกัด (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ลิขิต อีระเวคิน. (2553). การเมืองการปกครองของไทย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- वासนา เพิ่มลาภ. (2532). ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรสารวัตรป้องกันปราบปราม รุ่นที่ 1 ที่มีต่อการบริหารบุคคลตามแนวทางการกำหนดมาตรฐานของตำแหน่งกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชัย รูปชาติ. (2542). การบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- วิทยา แสนทวีสุข. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในความคิดเห็นประชาชนหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลกุตุฉิม อำเภอหาดุพนม จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิราภร สุริยา. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิสูตร จงชูนิชย์. (2549). ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือต่อการบริหารงานของเทศบาลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- เวชพันธ์ พิมพ์สิน. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารวม จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และศุภร เสรีรัตน์. (2542). *การวิจัยตลาด: ฉบับมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สมเกียรติ แก้วหอม. (2555). *แนวความคิด ทฤษฎี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน*. สืบค้นจาก http://sukanrat.blogspot.com/2012/09/blog-post_804.html.
- สมคิด บางโม. (2546). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). *กฎหมายการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2545). *เทคนิคการทำงานในชุมชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมยศ นาวิการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- สังวร รัตนรักษ์. (2549). *การบริหารคุณภาพโดยรวม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สิริพร บุญนันทน์. (2539). *ความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของข้าราชการกรมสรรพสามิต* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภรณ์ พงศ์ชัย. (2552). *การดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุทธิกานต์ ชูทอง. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการบริการของเทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุโท เจริญสุข. (2525). *หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์*. กรุงเทพฯ: แพร์พิตยา.
- สุนา ยิ้มซ้อย. (2558). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. (2542). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวงหมายเลข 34 (บางนา-บางปะกง)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เสกสิทธิ์ สุวรรณโชติ. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสนาะ ตีเขาว์. (2546). *หลักการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง. (2563). *การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง*.
ร้อยเอ็ด: องค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่าง.
- อรดี จิตบรรจง. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาทิตย์ ศรีมงคล. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุระชา ไชยบิล. (2559). *การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Best, J.W. (1977). *Research in Education*. (3rd ed). New Jersey: Prentice hall Inc.
- Drucker, F. (1954). *The Practice of Management*. New York: Harper and Row.
- Engle, T.L. and Snellgrove, L. (1969). *Psychology: Its Principle and application*.
New York: Harcomt Branch and World.
- Fayol, H. (1949). *General and Industrial Management*. London: Sir Isaac Pitman and Sons.
- Follet, M.P. (1941). *Dynamic Administration*. New York: Harper and Row.
- Foster, C.R. (1952). *Psychology for Life Adjustment*. Chicago: American-Technical Society.
- Good, C.V. (1959). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Gulick, L. and Lyndall, U. (1973). *The Science of Administration*. New York: Columbia University.
- Hurlock, Daniel. (1995). *Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Katz, D. (1960). *The Function Approach to the study of Attitude*. *Public Opin. Quart.* 24, 663-204.
- Kolasa, B.J. (1969). *Introduction to Behavior Science for Business*. New York: John Willey and Sons.
- Kolesnik, W.B. (1970). *Education to Behavior*. (2nd ed.). New York: McGrew-Hill.

- Morgan, C.T. and King, R.A. (1971). *Introduction to Psychology*. Tokyo: International Student McGraw–Hill Kogakussha.
- Oskamp, S. (1977). *Attitude and Opinion*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Steer, M.R. (1991). *Introduction to Organization Behavior*. New York: Harper Collin Publishers Inc.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.
- Taylor, F.W. (1911). *Scientific Management*. New York: Harper and Brothers.
- Weber, M. (1968). *Economy and Society*. New York: Administer.
- Webster, F.E. (1967). *Marker Driven Management Using the New Marketing Concept to Create A customer Oriented Company the Portable MBA Series*. New York: John Wiley and Wilkins.
- Webster. (1999). *Webster's New World Dictionary*. New: York Publishing Company.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยถือเป็นความลับ
3. ขอความกรุณาให้ตอบคำถามทุกข้อ
4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอี่อง อำเภोजตุรพัทธรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานและการตัดสินใจในการนำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูง

นายอดิศักดิ์ พุยมาศย์

นักศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. อายุ

2.1 ต่ำกว่า 25 ปี

2.2 25-35 ปี

2.3 36-45 ปี

2.4 46-55 ปี

2.5 55 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.2 ปริญญาตรี

3.3 สูงกว่าปริญญาตรี

4. หมู่บ้านที่ท่านอาศัยอยู่

4.1 บ้านกุดจอก หมู่ 1

4.2 บ้านค้อ หมู่ 2

4.3 บ้านอึ้งอ่อง หมู่ 3

4.4 บ้านสวนมอญ หมู่ 4

4.5 บ้านสวนมอญ หมู่ 8

4.6 บ้านหนองหนอง หมู่ 5

4.7 บ้านหนองหนอง หมู่ 9

4.8 บ้านหนองผง หมู่ 6

4.9 บ้านหนองบัว หมู่ 7

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินงานตามความเป็นจริงมากที่สุดเพียง 1 ช่อง

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อึ่งอึ่ง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1.1 มีการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน อย่างทั่วถึง					
1.2 มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนภายใน หมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง					
1.3 มีการปรับปรุง/ซ่อมแซมไฟแสงสว่าง ภายในหมู่บ้าน เป็นอย่างสม่ำเสมอ					
1.4 มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายใน หมู่บ้านอย่างทั่วถึง					
2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ					
2.1 มีการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพให้กับ ประชาชนอย่างต่อเนื่อง					
2.2 มีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม					
2.3 มีการส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชน อย่างต่อเนื่อง					
2.4 มีการส่งเสริมประชาชนปลูกพืช ปลอดสารพิษอย่างต่อเนื่อง					
3. ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม					
3.1 มีการส่งเสริมการออกกำลังกาย ของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ					
3.2 มีการจัดการแข่งขันกีฬาเด็ก และเยาวชนเป็นประจำ					
3.3 มีการรณรงค์ให้ประชาชนห่างไกล ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง					

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อึ้งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4 มีการจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ครบทุกคน					
4. ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					
4.1 ประชาสัมพันธ์สื่อให้ความรู้ผ่านเพจ อย่างต่อเนื่อง					
4.2 จัดซื้อวัสดุสื่อการเรียนการสอนให้ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเพียงพอ					
4.3 จัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญ เป็นประจำ					
4.4 จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติผู้อนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นประจำ					
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5.1 มีกิจกรรมปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะโลกร้อน ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน					
5.2 มีกิจกรรมรณรงค์การจัดการขยะ มูลฝอยในชุมชน อย่างต่อเนื่อง					
5.3 มีการจัดหาถังขยะบริการภายในชุมชน อย่างเพียงพอ					
5.4 มีการปรับปรุงสถานที่ทิ้งขยะ อย่างเหมาะสม					
6. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ					
6.1 มีการขุดคลองเพื่อการเกษตร อย่างทั่วถึง					
6.2 มีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ต้นเขิน เป็นประจำ					
6.3 มีการจัดหาที่เก็บน้ำดื่มอย่างเพียงพอ					
6.4 มีการซ่อมแซม / ปรับปรุงระบบประปา ภายในหมู่บ้าน เป็นประจำ					

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อึ่งอ่อง อำเภोजตุรพัตตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ด้านการเมืองและการบริการ					
7.1 มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ					
7.2 มีการจัดกิจกรรมองค์การบริหาร ส่วนตำบลลงว้บา พบประชาชน อย่างต่อเนืออง					
7.3 มีการอบรมประชาชนเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองเป็นประจำ					
7.4 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการปฏิบัติงานให้ประชาชน รับทราบอย่างทั่วถึง					

ตอนที่ 3 โปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพัตตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

.....

.....

.....

2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

3. การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม

.....

.....

.....

4. การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....

.....

.....

5. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

6. การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

.....

.....

.....

7. การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
X1	+1	+1	+1	3	1
X2	+1	+1	+1	3	1
X3	+1	+1	+1	3	1
X4	+1	+1	+1	3	1
X5	+1	+1	+1	3	1
X6	+1	+1	+1	3	1
X7	+1	+1	+1	3	1
X8	+1	+1	+1	3	1
X9	+1	+1	+1	3	1
X10	+1	+1	+1	3	1
X11	+1	+1	+1	3	1
X12	+1	+1	+1	3	1
X13	+1	+1	+1	3	1
X14	+1	+1	+1	3	1
X15	+1	+1	+1	3	1
X16	+1	+1	+1	3	1
X17	+1	+1	+1	3	1
X18	+1	+1	+1	3	1
X19	+1	+1	+1	3	1
X20	+1	+1	+1	3	1
X21	+1	+1	+1	3	1
X22	+1	+1	+1	3	1
X23	+1	+1	+1	3	1
X24	+1	+1	+1	3	1
X25	+1	+1	+1	3	1
X26	+1	+1	+1	3	1

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
X27	+1	+1	+1	3	1
X28	+1	+1	+1	3	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1	92.48	240.974	0.583	0.889
X2	92.30	252.062	0.325	0.978
X3	92.30	249.703	0.378	0.886
X4	92.30	254.933	0.262	0.892
X5	92.43	235.276	0.746	0.875
X6	92.15	249.772	0.355	0.893
X7	92.58	242.251	0.459	0.921
X8	92.65	241.669	0.535	0.839
X9	92.63	239.574	0.568	0.879
X10	92.55	241.126	0.493	0.925
X11	92.20	248.779	0.372	0.945
X12	92.05	246.254	0.438	0.832
X13	92.93	239.917	0.592	0.878
X14	92.18	248.199	0.431	0.854
X15	92.48	240.974	0.583	0.878
X16	92.20	246.985	0.467	0.887
X17	92.20	244.626	0.514	0.898
X18	91.95	245.177	0.534	0.887
X19	92.43	235.276	0.787	0.884
X20	92.48	240.974	0.583	0.878
X21	92.20	248.779	0.372	0.945
X22	92.05	246.254	0.438	0.832
X23	92.55	241.126	0.493	0.925
X24	92.15	249.772	0.355	0.893

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X25	92.48	240.974	0.583	0.889
X26	92.93	239.917	0.592	0.878
X27	92.30	249.703	0.378	0.886
X28	92.30	254.933	0.262	0.892

หมายเหตุ: Reliability Coefficients, N of Cases = 42, N of Items = 28, Alpha = .889

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๖๐๖๘/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ สุเทพ เมย์ไธสง

ด้วย นายอดิศักดิ์ ผุยมาตย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๓๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน
จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว๐๖๘/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววิมล สมไชย

ด้วย นายอดิศักดิ์ ผุยมาตย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๓๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน
จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๓๒-๓๕๕๕

ที่ รศรป. ๖๐๖๘/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ร้อยตำรวจเอกหญิงอรุณี อินทรมณี

ด้วย นายอดิศักดิ์ ผุยมาตย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๓๐๕ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภोजตุรพักตรพิมาน
จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

อดิศักดิ์ ผุ่ยมาตย์, สันัญญา เคนาภูมิ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2564). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอึ่งอ่อง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 หัวข้อ “วิจัย ยั่งยืน”. (น. 481-494). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายอดิศักดิ์ ผุยมาศย์
วันเกิด 24 กรกฎาคม 2527
สถานที่เกิด เลขที่ 88 หมู่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 88 หมู่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
สถานที่ทำงาน เลขที่ 88 หมู่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
ตำแหน่ง ธุรกิจส่วนตัว

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.)
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการผลิต)
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2564 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY